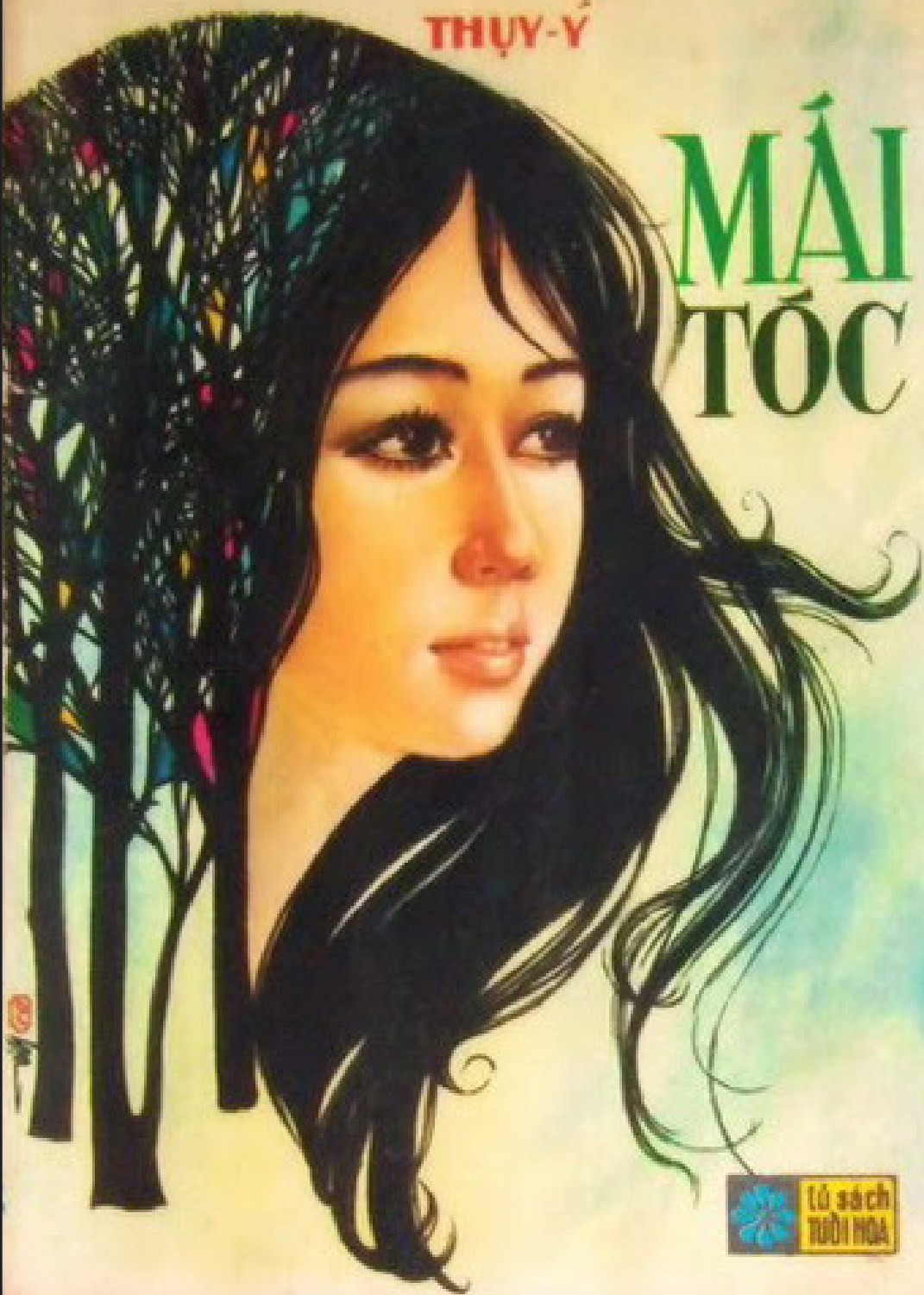

THUY-Y

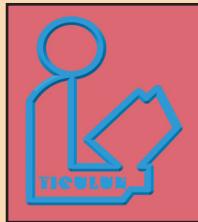
MÀI TÓC

 **LƯU SÁCH
TUỔI HOA**

MÁI TÓC

THỤY Ý

CHƯƠNG I

Mai tần ngần đứng trước cánh cổng lớn của tòa biệt thự nằm trên con đường im mát. Mấy lần Mai định đưa tay bấm chuông nhưng cô ngần ngại. Ngôi nhà có vẻ im lặng. Một giàn hoa giấy đỏ leo che khuất cả tấm biển nhỏ vẽ hình chó dữ và hàng chữ nhỏ khắc trên tấm biển bằng đồng « xin bấm chuông ». Từ nhà, Mai đi xe lam đến đầu đường Trương Minh Giảng rồi đi bộ vào đây, một khoảng thật xa. Chẳng là hồi sáng, Liên, cô bạn ngồi bên cạnh của Mai có cho Mai mượn cuốn Đại số, nhưng Liên đưa làm tập Công dân nên Mai phải đến trả lại bạn để đổi cuốn khác. Mai và Liên chơi thân với nhau từ ngày tựu trường - Hôm đó hai cô bé được sắp ngồi bên nhau đã ngại ngùng nhìn nhau. Mai e dè vì thấy Liên có vẻ sang trọng quá, còn Liên thì ngại ngùng vì thấy Mai có vẻ khép nép quá. Cứ như thế mà cả hai ngồi bên nhau cả gần một tuần lễ mới quen thân. Từ đó, đã ba tháng nay, hai cô lúc nào cũng quấn quýt lấy nhau. Liên đã cho Mai địa chỉ, nhiều lần mời Mai đến nhà chơi nhưng Mai đều từ chối không nhận. Mặc dù chơi thân với Liên nhưng Mai vẫn rất giữ ý tứ, vì Mai sợ bạn bè đàm tiếu rằng Mai chơi thân với Liên chỉ vì Liên nhà giàu - Nhiều lúc Mai mang ý nghĩ đó ra nói với Liên nhưng Liên gạt phắt đi, bảo là không ai mà nghĩ kỳ như vậy hết - Hôm nay cực chẳng đã, ngày mai là có Đại số mà bài của Mai chưa chép xong. Chẳng là

tuần trước Mai được thầy gọi lên bảng sửa bài nên Mai không chép bài đầy đủ được, phải mượn Liên. Liên hẹn hoài đến hôm nay mới mang mà lại mang lầm tập Công dân. Lúc Liên đưa Mai cũng không để ý, chùng về đến nhà giờ tập ra Mai mới hay. Không thể thiếu bài ngày mai nên Mai đành phải đến Liên.

Còn đang suy nghĩ thì bỗng có tiếng còi xe vang lên, Mai hấp tấp nhảy lên lề cỏ. Một chiếc xe du lịch sơn trắng đang tiến vào cánh cổng, có tiếng reo vui rồi Liên mở cửa xe nhảy xuống :

- Kìa Mai.

Mai mừng rỡ nhìn bạn :

- Đã tưởng đứng mãi thế này.

Liên nắm tay Mai đến bên xe, nói với người đàn bà đứng tuổi đang ngồi trước tay lái :

- Thưa mẹ, đây là Mai, bạn con.

Mai cúi đầu chào. Bà Phát, mẹ Liên, cười với con :

- Con mời Mai vào nhà chơi.

- Dạ.

6 | Thụy Ý

Hai cánh cổng sắt mở rộng, chiếc xe từ từ đi vào - Liên nắm tay bạn đi sau. Cả hai bước chậm trên con đường nhỏ trải sỏi, hai bên là cỏ được xén cẩn thận. Từ trước, Mai đã biết Liên giàu mà không ngờ gia đình Liên giàu đến thế. Đến trước thềm nhà, chợt Mai khựng người lại vì hai con chó thật to thấy người lạ đang chồm tới. Liên bảo bạn :

- Không sao, Mai cứ theo Liên. Nó không cắn đâu.

Rồi Liên quay sang nạt đùa hai con chó :

- Im nào, Minu, Kito - Bạn tao đây.

Liên đưa Mai vào phòng khách, ấn bạn ngồi xuống cái ghế dài và ngồi xuống bên cạnh. Mai ngượng ngùng đưa mắt nhìn bạn. Thường đi học, Liên mặc áo dài trắng trông đơn sơ, hôm nay đi chơi, Liên ăn diện trông sang quá. Cái jupe ca rô màu đỏ hồng may thật khéo với một chemise ngắn tay màu hồng. Thấy bạn ngắm mình mãi, Liên cũng đăm ngượng, đập tay lên vai Mai :

- Làm gì mà ngó dử vậy Mai ? Bộ Liên lạ lắm hay sao ?

Mai đáp nhỏ :

- Hôm nay tại vì Mai thấy Liên đẹp quá.

Sung sướng vì lời khen của Mai, Liên ngồi sát lại bên Mai hơn.

- Mai nè, sao lâu nay Liên mời Mai hoài mà Mai không tới, hôm nay Mai tới chắc là có « đại sự » rồi há.

- Cũng không có gì. Hồi sáng Liên đưa làm cho Mai cuốn tập.

- Cuốn nào vậy Mai ?

- Cuốn Đại số đó, mà Liên đưa làm Công dân.

Liên à một tiếng nhỏ. Thật ra đó là do Liên cả, không phải Liên vô tình đâu. Từ lúc quen nhau, đã nhiều lần Liên ngỏ ý mời Mai đến nhà chơi mà Mai đều từ chối, lấy cớ này nọ. Bởi vậy Liên mới nghĩ ra một kế cho Mai đến nhà mình. Mai mượn cuốn đại số, Liên hẹn lần hẹn lữa cho đến cận ngày mới cho Mai mượn mà lại đưa cuốn công dân. Liên biết thế nào Mai cũng phải lại nhà mình đổi tập vì ngoài Liên ra, trong lớp Mai không quen ai. Liên biết tánh Mai nhút nhát nên nhiều lần Liên nuôi ý định đưa Mai đi chơi cho biết mà Mai không chịu đi. Hai người ngồi cạnh nhau thân thiết ghê lắm mà mỗi lần nói đến việc lại nhà chơi là Mai giả làm ngơ. Không phải là Liên muốn khoe với bạn sự giàu sang của gia đình mình. Nhưng Liên muốn đưa Mai đến để giới thiệu Mai với mẹ Liên. Vì Liên về nhà thường

8 | Thụy Ý

khen Mai nên trong nhà ai cũng muốn biết mặt. Với lại, Liên muốn cho mẹ thấy đầu tóc của Mai, để thuyết phục mẹ cho mình để tóc dài. Từ trước, Liên vẫn để tóc ngắn. Mẹ Liên tỏ ý không muốn cho con để tóc dài, bà viện cớ rằng mái tóc dài luộm thuộm không thích hợp với cái tuổi 16 của Liên - Hơn nữa, để tóc dài coi già trước tuổi. Nhưng Liên không nghĩ như thế. Bằng cớ là Mai. Mai có mái tóc dài quá nửa lưng, đen huyền và dài. Mái tóc của Mai thật đẹp. Cả lớp ai cũng thầm khen mỗi khi Mai xây lưng đi lên bảng trả bài. Chính Mai cũng tự hiểu như vậy nên rất nâng niu mái tóc của mình. Nhiều lúc ngồi nói chuyện, Liên hỏi bạn bao giờ thì Mai mới chịu cắt tóc. Mai ôm lấy mái tóc, vừa hôn vừa đáp :

- Chả bao giờ Mai cắt nó đi cả. Trừ khi Mai chết ai muốn làm gì thì làm.

Chính vì Mai có mái tóc đẹp như thế mà Liên đâm ra thích để tóc dài. Liên tưởng tượng đến lúc mình có mái tóc dài như Mai, ôm ôm lấy vòng lưng, mặc áo dài tóc bay bay chắc là đẹp lắm.

Trong khi Liên mãi nghĩ ngợi đến mái tóc của Mai thì Mai đưa mắt nhìn khắp gian phòng khách nhà Liên. Gian phòng thật rộng, trang hoàng sang trọng nhưng thanh nhã. Một chiếc đàn piano đặt ở góc phòng làm tăng vẻ thanh lịch. Liên chợt hỏi Mai :

- Để Liên lấy nước Mai uống nhé. Đừng khách sáo với Liên.

Không đợi bạn trả lời, Liên chạy ra khỏi phòng khách. Nhìn từng bước chân Liên rú rít nhảy nhót, Mai bắt giác thở dài. Liên và Mai cùng một lứa tuổi mà sao Mai thấy mình như cằn cỗi già nua hơn Liên. Liên sống trong nhung lụa từ tấm bé. Chưa bao giờ Liên phải nghe một lời than thở thời buổi gạo cơm đắt đỏ, chưa bao giờ Liên phải chứng kiến một thảm cảnh xã hội thì làm sao mà Liên không trẻ con cho được. Với Liên lúc nào cũng chỉ có ăn, ngủ, học và chơi. Liên lại có đủ điều kiện và phương tiện. Ngoài giờ học ở trường, Liên còn được đi học thêm ở nhiều nơi. Thế nên trong lớp Liên học khá. Tuy nhiên không phải vì vậy mà Mai kém Liên. Vì mặc dù không được học thêm nhưng nhờ thông minh và cố gắng nên tháng nào hai cô bé cũng đứng xuýt soát hạng nhau. Liên ra tự lúc nào mà Mai không hay. Liên trêu bạn :

- Người đẹp làm gì mà mơ mộng dữ vậy ?

Và Liên đặt hai chai coca lạnh xuống bàn.

- Mai uống nước nhé. Nhà chỉ còn coca.

Mai đưa tay đón ly nước, hơi nước mát làm Mai cảm thấy thoải mái. Liên gọi chuyện :

10 | Thụy Ý

- Mai biết không, ở nhà Liên ai cũng mến Mai hết.

Mai ngạc nhiên :

- Sao vậy ? Mai có tới đây bao giờ đâu mà biết Mai ?

Liên cười bí mật :

- Ấy, vậy mới hay.

Mai nhăn mặt đặt ly nước xuống, thắc mắc :

- Liên nói lạ. Mai chả biết ai trong nhà Liên cả mà. Sao mến Mai được !

- Nhờ Liên nè - Hôm nào Liên về cũng nói lại với gia đình về Mai.

- Liên nói tốt cho Mai nhiều vào, nữa trong nhà thấy Mai xấu cái... ghét Mai thì sao ?

Liên chu môi :

- Xí ! Còn lâu. Mai mà xấu. Mai tốt nè, dễ thương nè...

Mai khoát tay :

- Thôi thôi cho tôi xin... Liên cứ khen Mai hoài, Mai về à.

- Mai là hoa hậu của trường nè, là...

Mai vùng đứng lên. Liên cười lớn, nắm áo bạn kéo lại.

- Ê, bộ cô nương đến khơi khơi rồi về hả ? Không lấy tập về hả ? Được rồi.

Nghe bạn nói, Mai giật mình :

- Ồ há, thôi Liên đưa tập Mai về kẻo trễ.

- Không !

Mai thấy bạn hờn, biết là Liên làm bộ nên nói :

- Thôi cũng được, Mai về.

Quả nhiên Liên đứng chặn ngang cửa, cười khanh khách :

- Ồ hay ! Về thật à ? Lấy tập không ?

Vừa nói Liên vừa đẩy Mai ngồi lại chỗ cũ rồi ngồi xuống bên cạnh.

- Nói đùa một tý. Mai ở lại chơi với Liên một chút nữa rồi Liên lấy tập cho.

CHƯƠNG II

Đưa bạn đến cổng, Liên nhảy chân sáo trở vào nhà, vừa hát một điệu nhạc quen thuộc, Liên đi thẳng vào phòng mẹ. Thấy bà Phát đang đứng cạnh bên tủ, Liên chạy đến vòng tay ôm cổ mẹ hôn đánh chụt một cái. Thấy mẹ không phản ứng, Liên càng làm già. Cô đưa tay cù léc vào người mẹ. Quả nhiên bà Phát vùng ngay. Bà la :

- Khỉ chưa, con không thấy mẹ đang bận hay sao ?

Liên nũng nịu :

- Thế bộ mẹ bận rồi không cho con hôn mẹ à ?

Bà Phát bật cười trước lý luận của cô con gái yêu. Liên tuy đã 16 mà dưới mắt bà, Liên như một đứa con nít, lúc nào cũng chỉ chực nũng nịu, vùi vãnh. Bà Phát rất cưng chiều con, nhưng điều làm cho bà sung sướng nhất là Liên không lấy thế làm hư hỏng. Liên chỉ phải cái tính trẻ con chứ Liên rất ngoan, nghe lời cha mẹ. Chính bà Phát cũng rất hãnh diện vì Liên. Nhiều buổi tiệc tùng, nghe các bà bạn tấm tắc khen Liên vài năm nữa chắc sẽ ăn đứt mấy cô xinh đẹp trong buổi tiệc, bà thấy tâm hồn lâng lâng. Sự thực thì ông bà Phát có đến năm người con, nhưng chỉ có Liên là gái. Hai cậu con lớn thì đã tốt nghiệp, về nước, còn hai cậu nhỏ còn đang

du học. Như thế bà chỉ có Liên để mà sớm khuya nên bà thương yêu Liên cũng là đáng. Liên muốn đem vấn đề chính của mình ra nói với mẹ ngay.

- Mẹ này, mẹ thấy bạn con như thế nào ?

- Thế nào là... thế nào ?

- Mẹ thấy nó xinh không mẹ ?

Bà Phát đáp chiếu lệ, thật ra bà không chú ý đến lời con cho lắm.

- Ủ, xinh.

- Thế mẹ có thấy cái gì xinh nhất nơi con Mai không?

Đã làm xong công việc, bà Phát quay sang con - Bây giờ bà mới có vẻ chú ý đến câu chuyện của con hơn.

- Nào, con vừa bảo gì ?

- Thừa mẹ, con muốn hỏi mẹ có thấy điểm gì « đặc biệt » nhất nơi Mai không ?

Bà Phát lắc đầu :

- Không... Mẹ có thấy gì đâu ?

14 | Thụy Ý

Liên phụng phịu :

- Me chả thềm để ý thì làm sao me thấy cơ chứ ! Mái tóc ấy.

Bà Phát gật gù :

- À... Mái tóc. Mai nó có mái tóc đẹp nhỉ.

Liên vin vào câu nói của mẹ :

- Thế me có muốn con có mái tóc như thế không ?

Bà Phát nhìn thẳng mặt con. Bà đã hiểu ý Liên. Thì ra cô nàng muốn xin bà để tóc dài mà chưa mở lời.

- Liên này, tại sao con cứ quanh quẩn như thế ? Muốn xin me để tóc dài phải không ?

Liên bị « lật tẩy », cười giã lẫn :

- Vâng me, con muốn thế.

Bà Phát nhìn kỹ con. Liên quả thật đã khá lớn. Tầm vóc cô đã nảy nở đúng theo kích thước mà lứa tuổi Liên phải có. Thế nhưng bà vẫn không muốn cho con để tóc dài. Mái tóc dài bà chắc sẽ không hợp với con tí nào. Bà hỏi :

- Con muốn để tóc dài là tại vì con thấy mái tóc của Mai đẹp quá, phải không ?

Liên ngượng ngịu :

- Thế bộ me không thấy mái tóc Mai đẹp hay sao ?

- Có chứ, me có thấy. Nhưng mái tóc của mỗi người chỉ hợp cho khuôn mặt của người ấy thôi. Con đã khá lớn, con phải hiểu cái gì thích hợp cho mình hay không. Có những chiếc áo mà người này mặc thật đẹp mà người khác choàng vào coi không ra sao. Đó là tại có hợp với mình hay không.

Thấy con không nói gì, bà Phát dỗ dành :

- Me nói thế là nói cho con hiểu vậy thôi. Còn nếu con muốn để tóc dài thì bây giờ con cũng đã lớn, me không cấm, không ép con nữa đâu. Nhưng me tin rằng muốn có đầu tóc đẹp như Mai, ít nhất con phải tốn hai, ba năm.

Bà ôm đầu con, tiếp :

- Mà chưa chắc đã đẹp bằng tóc của Mai đâu. Xem này, tóc con không đen.

Liên vùng thoát khỏi tay mẹ.

- Me cứ nói thế.

Rồi cô chạy đến chiếc gương lớn, đưa tay mân mê mấy sợi tóc.

16 | Thụy Ý

- Tóc con để dài cũng đẹp.

Bà Phát cười :

- Ủ thì để dài. Gớm, mỗi ngày mỗi bướng thêm.

Hai mẹ con im lặng. Một lát bà Phát lên tiếng :

- Nhà Mai ở xa không con ? Mai học cùng lớp với con nhỉ ?

- Vâng mẹ ạ, và Mai học giỏi lắm cơ, hơn con nhiều đó.

- Thế gia đình nó khá không ?

Liên rời gương, đến ngồi cạnh mẹ, ôm vai bà.

- Cũng thường thôi mẹ, Mai có những sáu đứa em.

Bà Phát mở to đôi mắt :

- Những sáu em ? Đông nhỉ.

Liên nói đỡ :

- Đông thế chứ các em Mai ngoan lắm.

- Con đã đến nhà Mai ?

- Dạ, mấy hôm nghỉ hai giờ sau, Mai có bảo con đến nhà chơi cho biết.

Để mẹ khỏi la mình vì tội đi chơi không xin phép, Liên tiếp :

- Me biết không, em út của Mai dễ thương lắm. Bé Thảo đó me. Con bế nó, nó thích quá cười nhe răng sún. Me này, có em bé như thế thích quá.

Quả nhiên bà Phát bị lôi kéo vào câu chuyện, không để ý đến việc con đến nhà bạn. Bà âu yếm vuốt tóc Liên:

- Thế con thích có em bé lắm sao ?

- Thích chứ me. Mà me chả sanh em bé gì.

Bà Phát phì cười :

- Gớm, con nói đại. Me đã năm mươi rồi thì sanh để làm sao được nữa. Con thích em bé thì chơi búp-bê tạm vậy.

Liên lắc đầu :

- Đã lớn, ai lại chơi búp-bê hở me ? Nếu không có em bé thật thì đừng chơi là hơn. Chơi búp-bê kỳ lắm.

Trong khi hai mẹ con Liên đang ngồi trong phòng máy lạnh nói chuyện về những trò giải trí thì Mai đang làm lõi bước, Mai sợ về trễ. Hồi nãy khi đưa Mai ra đến cổng, Liên đã ân cần hỏi Mai về bằng gì. Sợ phiền đến bạn, Mai đáp lại rằng mình đón taxi đi cho tiện, rồi chờ

bạn đi khuất, Mai cuốc bộ. Cánh cổng nhà Liên khép lại, Mai còn ngẩn ngơ. Nhìn vào căn biệt thự, rồi nhìn lại mình, vạt áo trắng lấm tẩm bụi, khuỷu tay sần rách, Mai nghe hồn băng khuâng. Mình như thế này mà đến làm gì - Nhà Liên giàu quá, sang quá. Bước vào nhà Liên như bước vào thế giới khác, không khí mát lạnh dễ chịu - Vừa bước đi Mai vừa miên man suy nghĩ. Tại sao đời lại có những người giàu thế ? Mai không trách phận mình nghèo, nhưng Mai thương cho những ông lão bà lão ăn xin đầu đường xó chợ mà Mai vẫn gặp thường ngày. Phải chi những người ấy mà hưởng được một phần sự giàu sang của gia đình Liên. Còn Mai, tuy nhà Mai không giàu, nhưng cô không bao giờ mơ ước. Được sống trong tình thương cha mẹ, gia đình đã là điều sung sướng cho Mai. Nhiều lúc, Mai nghe những cô bạn nhà sang trọng mà cha mẹ cãi nhau hàng bữa hay con cái bỏ nhà đi hoang, Mai lấy làm hãnh diện về gia đình mình.

Ba Mai là một công chức hạng trung. Nhưng ở vào thời buổi này, đồng lương công chức không đủ nuôi sống gia đình, cho nên ba Mai còn lãnh sổ sách của một hãng tư, buổi tối làm cho họ. Nhiều đêm đã một giờ khuya, nhìn ba ngồi cặm cụi cộng trừ, Mai nghe đứt ruột. Mai biết tính của ba, ba thèm ngủ lắm. Hồi đó gia đình còn dư dả, ba Mai chỉ đi làm công chức chớ không lãnh sổ sách vào buổi tối - Thế nên ba đi ngủ rất sớm.

Ba có tật ngủ là ngáy thật to. Bởi vậy mà Mai không bao giờ quên được câu chuyện ba vẫn thường kể lại cho bọn Mai nghe để cười.

Hôm đó, ba Mai có việc phải ra Nha Trang, ở trọ nhà ông bà bạn. Buổi tối ba ngủ ở phòng khách, ba ngáy to quá làm cả nhà không ngủ được phải « tản cư » qua phòng ăn sát nhà bếp để ngủ vì như thế xa phòng khách. Sáng ngày ra ai nấy kể lại để cười với nhau. Ba Mai tính rất dễ ngủ. Có trưa các em Mai chơi trò tặc dăng, cao bồi, liệng gối, liệng mền ầm ầm mà ba Mai vẫn nằm ngáy khò khò. Bây giờ có nhiều đêm, Mai ngồi học bài ở bàn sát cạnh ba. Mãi miết làm bài, Mai bỗng nghe tiếng ngáy đều đều. Ngẩng lên thấy ba đang vừa ngồi vừa ngủ một cách ngon lành, Mai thương ba quá. Ba chưa già mà vì phải lo nghĩ và thức khuya nhiều, nên tóc đã ngả màu. Có lúc thấy gia đình túng thiếu, Mai ngỏ ý xin được đi làm phụ giúp gia đình nhưng ba Mai đã không bằng lòng. Ba Mai nhiều lần nói với Mai: « Ba má không dư dả gì nhưng cũng cố gắng nuôi các con ăn học - Vậy thì con đã lớn, con phải hiểu. Sở dĩ ba không muốn cho con đi làm là vì ba không muốn con chia trí, ba muốn con phải bỏ hết thời giờ vào việc học của con để mai sau con dìu dắt các em thay ba má ». Mai đã khóc khi nghe ba khuyên nhủ như thế, và Mai luôn luôn chăm chỉ, cố hết sức mình trong việc học.

Nghĩ ngợi lan man mà Mai đã ra đến đường Trương Minh Giảng. Một chiếc xe lam chạy qua, Mai vẫy lại, leo lên xe. Mai về đến nhà thì đã chiều, bé Thảo đang bò quanh chiếc đi văng một mình. Nhà vắng, Mai chạy xuống bếp. Thấy mẹ đang cho mấy con heo ăn, Mai lên tiếng :

- Thưa má con mới về.

Mẹ Mai đang dở tay, ngược nhìn con :

- Ủ, mượn được tập không con ?

- Thưa má được ạ - Mà sao mấy đứa nó đi đâu mà nhà vắng hoe vậy má ? - Bé Thảo bò một mình trên nhà.

Mẹ Mai nghe con nói, hơi giật mình :

- Em bò một mình à ? Có thằng Bình con Quang gì mới đó mà. Thôi con lên coi em đi. Với lại gọi mấy đứa nó về la tụi nó. Biểu coi em một chút cũng bỏ đi chơi.

Mai dạ nhỏ, bước lên nhà thay áo. Bé Thảo thấy chị trở ra mừng rỡ vịn mép đi-văng đứng lên. Mai khen :

- Tài quá ! Bé Thảo tài quá... đứng lâu lâu chút nhe.

Bé Thảo chập chững đứng, vừa định buông tay ra thì té đánh bịch một cái. Bé khóc thét lên. Mai vội vã bế em xuýt xoa dỗ. Mẹ Mai nghe tiếng con khóc hỏi vọng

lên :

- Gì mà con Thảo khóc đó Mai ?

- Dạ không có chi má, nó giỡn đó.

Vừa nói Mai vừa bế em chạy ra ngõ gọi mấy đứa nhỏ về. Đến cửa cô còn nghe tiếng mẹ căn nhắc :

- Giỡn mà khóc ! Con nhỏ nói mới hay !

Mai mỉm cười, bế em đi thẳng. Ra đến đầu ngõ, nhìn quanh quất không thấy đứa nào, Mai dợm bước đi thì chợt một tiếng « hù », thằng Bình từ trong bụi cây dâm bụt nhảy ra. Mai bị giật mình, tức giận phát vào vai em mấy cái. Thằng bé đứng nhe răng cười hì hì. Mai quát :

- Con Quang, thằng Thuận đâu ? Sao má biểu tụi mi ở nhà coi nhà mà bỏ đi hết trơn vậy ? Lỡ có ai vô nhà bế bé Thảo đi mất rồi sao ?

Tưởng hù chị cho vui, ai ngờ bị la, thằng Bình tui ngửu quay lưng, nhưng Mai đã gọi giật nó lại :

- Kêu dùm Quang, Thuận về cho chị nghe.

Bình dạ lớn rồi băng mình chạy. Mai bế em lững thững trở vào nhà.

Buổi chiều xuống chậm, nắng đã tắt trên những tàng cây cao ngoài đường. Con hẻm nhà Mai cũng mang một không khí ồn ào như tất cả những con hẻm nhỏ thành phố. Con nít ủa ra đầy đường đến một chiếc xe đạp cũng không hòng chen lọt nữa chớ nói chi xe gắn máy. Nhà Mai ở vào cuối hẻm, nên có được một khoảng sân khá rộng phía sau bếp. Má Mai lợi dụng khoảng đó để nuôi heo nuôi gà. Phía trước thì không dư lấy một tấc đất, mở cửa lớn ra là đã thấy đụng ngay mặt đường rồi. Tuy ngôi nhà không lớn, nhưng rất sạch sẽ ngăn nắp. Má Mai vốn là một người đàn bà ưa chuộng sự tươm tất ngăn nắp, nên dù ba Mai nhiều lúc cầu thả bỏ áo quần bừa bãi, má mai vẫn chịu khó xếp đặt. Phải quán xuyến một gia đình bảy, tám đứa con, bà đã mệt mỏi. Lại phải đi chợ, tính toán sao cho hai trăm bạc mà ăn được trọn ngày. Rồi heo, rồi gà. Bao nhiêu công việc đổ lên thân thể gầy yếu đó mà Mai ít khi thấy má nhăn nhó hay cau kính rầy la. Mai đi học buổi sáng, buổi chiều ở nhà cô chỉ phụ giúp mẹ chút đỉnh như giặt đồ, nấu ăn, tắm rửa cho em - Bởi vậy Mai chỉ học bài được vào buổi tối.

Đang dứt cho bé Thảo ăn cháo, Mai nghe có tiếng xe gắn máy nổ xình xịch đầu ngõ. Biết là ba về, Mai bế em đứng dậy đón. Ba Mai dắt chiếc xe còn nổ máy tiến tới, khuôn mặt ông nhể nhại mồ hôi. Đến trước cửa nhà, ông giao xe cho con dắt vào, đưa tay bế bé Thảo. Thảo thấy ba về cũng mừng rỡ. Nó ôm lấy ba, úp đầu vào vai

áo ông. Hai cha con vào nhà, Mai dắt xe theo sau.

Ba Mai và mấy em xếp bằng ngòai chung quanh chiếc chiếu trải giữa đất. Mai phụ má bung thức ăn lên. Hôm nay má Mai đặc biệt cho ăn thịt gà. Đối với gia đình Mai, thịt gà coi như là một « xa xỉ phẩm ». Vậy má Mai nuôi gà chỉ để bán với lại lấy trứng đểm cho người ta. Nhưng thỉnh thoảng, bà cũng làm thịt một con cho gia đình dùng - Nhờ món thịt gà mà bữa cơm thật ngon. Tụi Mai vừa ăn cơm vừa kể cho ba má nghe những mẩu chuyện buồn cười trên đường đến trường hay trong lớp học. Tiếng cười nói trong nhà vang xa.

CHƯƠNG III

Mai gỡ chiếc kẹp bỏ bên cạnh, thả tóc vào thau nước chùm kết vàng như nước trà. Những vò, hột chùm kết nổi lênh bênh trên mặt nước. Mai nhúng cho ướt hết mái tóc rồi dùng gáo nhỏ xối từng đợt nước chùm kết lên đầu, vừa xối vừa vò vò những sợi tóc vào nhau cho sạch. Một lát sau, thau nước đã ngả màu, Mai mới xỏ tóc bằng nước lạnh. Những giọt nước mát chảy trên da đầu nghe buồn buồn. Mai lắc mái tóc cho văng những giọt chảy hai bên tai và đứng dậy. Với chiếc khăn lông khô máng nơi sợi dây thép bên cạnh, Mai bắt đầu lau tóc. Nói là lau chứ thật ra Mai chỉ xát khăn vào tóc cho bớt những giọt nước đang nhỏ thành dòng trên đầu thôi, chứ không thể nào lau khô được. Tóc Mai đã dài lại dày, nhiều nên mỗi lần gội đầu Mai phải hong tóc, mà tóc Mai có lúc hong cả giờ chưa khô. Gặp hôm nào không có gió, Mai ngồi mỗi cả cổ mà mái tóc vẫn còn âm ẩm. Bởi vậy nên Mai phải gội đầu vào giấc trưa. Đợi cho cả nhà đi ngủ, và ru bé Thảo ngủ thật mê, Mai mới rón rén ra nhà sau bưng thau nước chùm kết đã nấu sẵn. Gội đầu vào giờ đó thì Mai có nhiều thời giờ để hong tóc lắm. Mai có thể ngồi hong tóc từ một giờ đến hai giờ, hay hơn nữa.

Lau sơ mái tóc xong, Mai vào nhà tìm cái ghế đầu nhỏ ra bắc ngay hàng rào cây sau nhà và ngồi xuống.

Cô dùng tay chải chải mấy chùm tóc dính vào nhau. Không khí buổi trưa nóng nực. Mai mong sao có một làn gió mát thổi qua mà chờ hoài không thấy. Nắng chạy dài trên sân gà vịt, Mai nhìn bóng nắng mà nghĩ ngợi vẩn vơ. Mai nhớ đến những chị bạn của mình, hong tóc bằng quạt máy. Nhờ thế tiện lắm, vừa mau khô vừa không bị bụi bặm dính vào tóc ứ đọng lại khi khô tóc sẽ xấu đi. Như Mai, lợi dụng gió trời, mỗi khi có gió thổi qua, gió nào mà chả mang cát bụi. Như thế thì đầu tóc Mai sẽ mau dơ, và phải gội hoài. Nhưng Mai đâu thể dùng quạt điện. Trong xóm Mai, người ta cho câu điện với giá đắt. Ngồi hong tóc một chốc, má Mai sẽ phải trả thêm bao nhiêu tiền ? Hơn nữa nhà chỉ có mỗi một cái quạt điện đã cũ, dùng để quạt cho các em Mai ngủ buổi trưa và tối. Nhà Mai lợp tôn nên buổi trưa nóng không thể tưởng, ba Mai trải một chiếc chiếu ra giữa nhà rồi mấy cha con nằm ngủ, vì vậy phải có cái quạt. Ngoài giờ ngủ trưa và buổi tối ra, cái quạt không được xài đến, vì má Mai ngại xài nhiều sẽ mau hư hơn, tiền đâu mà sắm. Má Mai vẫn thường tỏ ra lo ngại như vậy. Bà nói đồ vật bây giờ đắt đỏ, cái gì đã sắm mà hư thì không sắm lại được nữa. Mà trong nhà Mai thì cũng chẳng có bao nhiêu đồ đạc. Biết ba má nghèo nên tụi Mai xài cái gì cũng cố gắng gìn giữ và tiết kiệm đến mức tối đa. Nhất là Mai, Mai đã lớn, đã hiểu công ơn cha mẹ lo lắng cho mình và các em, nên không lúc nào

26 | Thụy Ý

là đầu óc Mai không ưu tư về cuộc sống. Trong gia đình chỉ có ba Mai là làm ra tiền mà chi tiêu cho chín, mười người. Nếu lỡ như ba Mai bệnh nằm xuống đó, chắc là tụi Mai phải chịu chết đói.

Đang ngồi nghĩ ngợi lan man thì có bàn tay ai bịt lấy mắt. Mai vùng lên nhưng không được. Sờ vào bàn tay, Mai hơi giật mình. Chẳng lẽ là Liên ? Quả thật như thế. Liên đã đến, thấy nhà bạn ngủ hết, Liên quên cả phép lịch sự mà mẹ đã tốn công dạy bảo, chạy ào xuống bếp tìm Mai. Vì nhà Mai không có gì quý giá nên chẳng sợ trộm, buổi trưa cứ mở toang cả cửa ra mà ngủ. Vả lại như thế cho mát. Thấy bạn ngán ngờ nhìn mình, Liên phì cười :

- Ô hay, chi mà ngó dữ vậy ?

Mai hỏi :

- Liên đến bao giờ ?

- Mới đến.

- Thế Liên vào thẳng đây ?

Liên hơi ngượng :

- Ủ, Liên... Liên thấy cả nhà ngủ nên chạy thẳng xuống đây để tìm Mai.

Thấy bạn im lặng, Liên đùa :

- Và quả thật cô nàng đang hong tóc. Chà, hình ảnh đẹp quá. Phải chi Liên là thi sĩ, Liên sẽ làm bài thơ ca tụng. Bài thơ là « Em ngồi hong tóc buổi trưa ».

Mặc cho bạn nói, Mai im lặng suy nghĩ. Mai thấy ngượng với Liên. Từ trước, thỉnh thoảng Liên vẫn đến nhà, nhưng Mai không nghĩ gì, vì Mai chưa biết rõ gia đình Liên. Bây giờ đã đến Liên một lần, thấy sự giàu sang của Liên rồi Liên lại tới nhà mình thành linh không kịp dọn dẹp bảo sao Mai không bối rối. Liên vẫn không hiểu sự khổ tâm của bạn. Cô trêu :

- Người đẹp hôm nay nhớ ai mà ngẩn ngơ thế ?

Sợ bạn trách mình sao hờ hững, Mai vội vã làm mặt vui :

- Ngẩn ngơ gì. Người ta đang ngồi mà bịt mắt làm hết hồn.

- Gì mà hết hồn. Bịt mắt có tí xú. Mà sao Mai biết Liên hè ?

Mai cười bí mật :

- Có gì khó đâu. Tay Liên mịn nè, thon nè, Mai chỉ cần sờ vào là biết ngay.

Liên tự nhiên kéo một chiếc đầu nhỏ ngồi cạnh bạn. Bao giờ cũng thế, đến nhà Mai liên tìm được một sự gì như tự do, như thoải mái mà ở nhà Liên không có. Mai nói :

- Liên đến bằng gì thế ?
- Liên đi xe nhà.
- Xe đâu ?
- Bảo bác tài lái chạy vòng vòng chơi.

Mai thắc mắc :

- Mà Liên đi đâu rồi ghé qua Mai vậy ?
- Liên đi mua sách. Ghé Mai chơi không được sao ?

Mai không đáp lời bạn. Cô dùng tay chải một lượt nữa mấy sợi tóc cho mau khô. Liên chăm chú theo dõi từng cử động của bạn, vừa thích thú vừa tò mò. Liên khen :

- Tóc Mai ướt mà vẫn đẹp. Để tóc dài thích ghê Mai hé.
- Sao Liên biết thích ?
- Thì... tại được hong tóc.

Mai chép miệng :

- Khô thấy mồ. Ngồi cả giờ chờ đầu tóc khô mới muốn gãy xương cổ, xương sống luôn.

- Nhưng mà ngồi hong tóc trông đẹp Mai nhỉ ?

- Liên thấy đẹp à ?

- Đẹp chứ.

- Thế tại sao Liên không để tóc dài ?

Mặt Liên buồn lại :

- Tại mẹ Liên không cho, nhưng bây giờ thì mẹ Liên cho phép rồi, nhờ Mai đó.

Mai ngạc nhiên :

- Sao lại nhờ Mai ?

- Thì là Mai đến Liên nè, mẹ Liên thấy đầu tóc Mai đẹp quá nên mẹ Liên thích lắm. Lúc Mai về rồi đó, Liên bèn xin mẹ Liên cho Liên để tóc dài, cái... mẹ Liên chịu gấp.

Mai cười :

- Thế thì công Mai to nhỉ.

30 | Thụy Ý

- To chứ sao không ? Để hôm nào rảnh, tui mình đi « ăn mừng » việc Liên được đề tóc nhe.

Mai từ chối :

- Nói đùa vậy đó, thôi chả đi đâu.

- Sao thế ?

- Đi hoài, Liên cứ bao Mai hoài, Mai ghét lắm.

Liên lườm bạn :

- Mai kỳ ! Thì tại Liên là kẻ được hưởng quyền lợi, Liên phải bao Mai là kẻ đem quyền lợi đến cho Liên chứ.

Mai chống chế :

- Nhưng vẫn kỳ lắm.

Liên kéo ghế xích đến sát bên bạn, nói với Mai mà như nói với chính mình :

- Tại sao Mai lại nói như thế. Mai ngại ngùng làm chi. Mình thân với nhau trong một tình bạn đẹp như thế này thì vấn đề đó có gì đáng đề cập đến đâu. Mai phải biết là chính vì cái bề ngoài này mà Liên đã bị mất bao nhiêu là bạn. Liên ghét cái bề ngoài của gia đình Liên lắm. Chơi với Mai, Liên hy vọng đặt nhau vào một

ình bạn chân thành và đẹp. Mình gạt ra ngoài những chuyện nhỏ nhặt đó đi nhé Mai ?

Mai nắm tay bạn, thông cảm :

- Mai xin lỗi Liên. Nhưng đứng địa vị Mai chắc thế nào Liên cũng sẽ phải xử sự như Mai. Thôi tụi mình nói chuyện vui đi.

Liên tươi ngay nét mặt :

- Phải đó. Mà ba mẹ Mai ngủ trưa bao giờ mới dậy ?

- Dậy thì dậy chứ sao đâu. Ba má Mai đâu có la tụi mình nói chuyện.

- Không phải thế đâu. Liên muốn hỏi ba mẹ Mai dậy là để xin cho Mai đi chơi kia.

- Đi đâu ?

- Thì đi... vòng vòng vậy. Chớ Liên bảo bác tài đợi lâu, sợ bác ấy nóng ruột rồi về mách lại mẹ Liên.

Mai cúi đầu chua xót. Có lẽ mẹ Liên không cho Liên đến nhà Mai, cho nên Liên mới phải trốn tránh mà đi như thế. Và mẹ Liên không cho Liên đến nhà Mai vì nhà Mai nghèo, nhà Mai không xứng đáng ? Thấy bạn tự nhiên buồn, Liên hỏi :

32 | Thụy Ý

- Sao đột nhiên Mai buồn thế ?

Mai nói tránh :

- Có gì... Tại nó thế.

Ngồi chừng mười lăm phút, Liên đứng lên từ ghế bạn. Đưa Liên ra cửa, Mai đã thấy thấp thoáng đầu ngỗ chiếc xe của gia đình Liên. Mai định đưa Liên ra đầu ngỗ luôn nhưng Liên ngăn lại. Cô nói :

- Thôi, Mai đưa Liên đến đó chi. Liên vào xe rồi Mai phải vòng lại, mất công Mai.

Nói xong, Liên nắm tay bạn lắc lắc mấy cái đoạn băng mình chạy nhanh ra xe. Chiếc xe chở Liên đi khuất rồi mà Mai còn thần thờ nhìn theo. Tự nhiên trong óc Mai nảy sinh ra nhiều ý nghĩ. Không phải là mẹ Liên không tốt, nhưng có lẽ bà thấy Mai quá nghèo ? Mai đâm ra ân hận là đã tới nhà bạn, vì chính sự tới nhà đó đã làm sút mẻ đi nhiều những tình cảm hai đứa dành cho nhau. Mai thì ngượng khi Liên đến nhà mình. Dù Mai không bao giờ dám có ý so sánh mình với Liên, nhưng phản ứng tự nhiên nó như thế. Vả lại Mai cũng đã lớn, đã hiểu những chuyện đổi thay lòng dạ ở đời, nên Mai lo sợ biết đâu một ngày nào đó, Liên cũng sẽ đâm ra thay đổi, không thân Mai với một tình bạn chân thành nữa mà sẽ nghĩ là Mai lợi dụng Liên. « Nhưng mình đã lợi

dụng Liên bao giờ đâu ? » . Mai vừa lẩm bẩm vừa đi vào nhà. Đồng hồ nhà bên cạnh đánh hai tiếng đều đặn. Đã đến giờ gọi ba dậy. Mai chạy vào, nắm chân ba lắc mạnh :

- Ba, ba ơi, dậy đi làm ba. Hai giờ rồi ba.

Ba Mai bật ngồi dậy. Ông nói khẽ :

- Suyt, để cho má và mấy em ngủ.

Rồi ông rón rén nhón chân bước qua mình những đứa em Mai đang nằm ngủ lăn lóc, đi ra nhà sau. Mai ngồi thẽ vào chỗ ba đã đi, hơi mát của quạt làm cô thấy dễ chịu. Ngả mình xuống cạnh mấy em, một lát sau Mai thiu thiu ngủ, quên cả những thắc mắc ưu tư cách đây có mấy phút đồng hồ.

CHƯƠNG IV

Mai cảm cúi đọc nốt đoạn sau cùng của bài lý hóa. Tối hôm qua thức khuya nên sáng nay cô có vẻ mệt nhọc. Thấy bạn bơ phờ, Liên hỏi :

- Hôm nay Mai làm sao vậy ?

- Mai có sao đâu.

- Có mà, Liên thấy Mai mệt ghê.

Mai cười cho bạn yên tâm :

- Chắc là hôm qua thức khuya nên Liên thấy Mai hơi mệt đó.

Thấy bạn có ý không muốn nói nhiều, Liên lấy cuốn tập ra dò lại mấy công thức lý hóa. Quả thật mấy hôm nay, mỗi khi vào lớp Liên thấy bạn có dáng bơ phờ. Nhiều lúc Liên hỏi một đằng, Mai lại trả lời một nẻo. Mai không chú ý gì. Liên đã tưởng bạn gặp chuyện gì buồn. Mai cũng hiểu là bạn lo lắng cho mình. Từ hôm nhận làm sổ sách thay cho ba - Ông Tình mắc đi công tác mấy hôm - Mai thấy trong người mình mệt nhọc một cách bất ngờ. Con người Mai đã yếu đuối sẵn, bây giờ mỗi đêm phải thức thêm hai, ba tiếng đồng hồ bảo sao không mệt cho được. Nhưng ở nhà thì Mai vẫn cố gắng giấu mẹ. Mai sợ mẹ mình biết được thì sẽ không cho

làm nữa, sổ sách sẽ dở dang. Ba về người ta sẽ không bằng lòng cho ba tiếp tục nhận về nữa thì làm sao ? Bao nhiêu mệt nhọc bị dồn nén, chỉ có vào lớp là Mai được tự do cho cái nét khổ sở ấy nó thể hiện lên mặt. Có hôm làm việc xong, Mai cảm thấy chân tay rời rã. Nhưng cô vẫn làm vẻ tự nhiên đi dọn chỗ ngủ, vì Mai biết là trong bụng, mẹ mình vẫn đang theo dõi từng cử chỉ của mình. Mai biết là Liên đã nhận thấy nét phờ phạc của mình, nhưng Mai lại không muốn cho Liên biết. Nhìn sang Liên có vẻ buồn, Mai ngại mình vừa làm gì phật lòng bạn. Mai hỏi :

- Liên giận Mai hả ?

Liên ngạc nhiên nhìn Mai :

- Đâu có. Sao Mai hỏi kỳ vậy ?

- Tại Mai tưởng hồi nãy Liên hỏi mà Mai trả lời nhát gừng nên Liên giận Mai. Hôm nay Mai hơi mệt.

Liên cười với bạn :

- Liên chả bao giờ giận Mai đâu. Sở dĩ hồi nãy Liên không nói gì thêm là vì Liên thấy Mai mệt nên để Mai yên.

Mai nhìn bạn biết ơn. Liên thật là tốt, lúc nào Liên cũng hiểu Mai. Mai thương Liên thật nhiều vì Liên nhà giàu mà không kiêu ngạo như mấy cô con gái con nhà giàu khác. Mai quý Liên ở chỗ đó. Đến nhà Mai chơi, Liên bế các em Mai một cách tự nhiên và thura chuyện với mẹ Mai một cách lễ phép. Còn Mai, từ lúc đến nhà Liên trả sách đến nay, Mai không còn dám đến nữa. Mai không hiểu sao đặt chân vào căn nhà Liên tuy đồ sộ nguy nga thật nhưng nó có một vẻ lạnh lẽo thế nào ấy, Mai không thích. Hơn nữa, từ nhỏ quen sống trong khung cảnh đơn sơ và bình dân, Mai thấy quá ngỡ ngàng khi bước chân vào một căn nhà máy lạnh, phòng khách sang trọng như nhà Liên. Chính Liên cũng đã nhiều lần tâm sự với Mai. Liên nói ở nhà Liên tuy được ba mẹ và các anh cưng chiều, nhưng Liên buồn lắm. Nhà Liên lúc nào cũng vắng vẻ. Ba Liên thì đi hoài, vì nghề nghiệp bắt buộc ông phải thường xuyên xuất ngoại, có những chuyến ông đi hàng một, hai tháng. Mấy anh thì có ông ở ngoại quốc, hai ông ở Việt Nam thì tối ngày vắng mặt. Chỉ còn mẹ Liên, nhưng Liên không cảm thấy gần gũi mẹ tí nào. Mẹ Liên cũng tìm cách đến gần con, Nhưng Liên thì càng ngày càng cảm thấy xa mẹ. Mẹ Liên lại cũng thường phải vắng nhà. Địa vị của chồng bắt buộc mẹ Liên phải có mặt trong những buổi tiệc lớn, những khi không có ba Liên. Mẹ Liên cũng thường muốn đưa con theo, nhưng Liên hay vịn vào có này có nọ để từ

chối. Liên không muốn đến những nơi đó. Khi từ chối mẹ, vào phòng một mình, Liên nằm yên lặng chờ nghe tiếng xe nổ êm ả, cánh cổng sắt mở cót két - Liên biết mẹ sắp ra. Cô chạy đến bên cửa sổ, nhìn theo chiếc xe khuất ở lối quẹo cuối con đường vắng tênh. Liên nghe lòng mình dậy lên một cảm giác buồn nôn nao. Lúc ấy Liên không hiểu mình muốn gì, đi đâu, nhưng sao Liên nghe lạc lõng. Căn nhà rộng thênh thang, đèn sáng choang, càng tăng thêm vẻ lạnh lẽo. Người làm thì ở hết dưới nhà, khi nào bấm chuông họ mới chạy lên. Những lúc đó, Liên thường xuống phòng khách nằm ở canapé đọc sách và có khi cô ngủ thiếp đi cho đến lúc mẹ đánh thức dậy về phòng. Tất cả những việc ấy, Liên đều kể cho Mai nghe. Mai thường an ủi bạn rằng ba mẹ mình phải lo nhiều việc, không có nhiều thời giờ. Huống hồ gì Liên lại ở vào một cảnh giàu sang như thế. Khi nào nghe bạn nói vậy Liên cũng cúi đầu buồn bã. Cô nhớ gia đình Mai, nghèo thật nhưng lúc nào cũng ấm cúng. Và mẹ của Mai, tuy không đẹp, không sang trọng như mẹ Liên, nhưng nơi bà có một vẻ gì cho Liên cảm thấy như tình mẫu tử trong bà rất mạnh. Mặc dù Liên không hỏi và Mai chưa bao giờ nói ra nhưng Liên cũng hiểu là có lẽ chẳng bao giờ Mai thấy xa cách với mẹ như mình vẫn thấy.

Tan giờ học, hai cô bé sóng bước với nhau. Thường thì đến cổng trường, Mai đi bộ ra đón xe lam, còn Liên thì đứng chờ xe nhà. Liên đã nhiều lần nói Mai đi xe mình về, nhưng Mai nhất định không chịu. Mai nói đi bộ một khoảng có là bao nhiêu, Mai quen rồi với lại Mai ít đi xe nhà nên không dám đi, sợ chóng mặt. Liên nói hoài bạn không nhận lời nên mỗi trưa đứng dưới gốc cây lớn chờ tài xế đến đón, Liên thần thờ nhìn dáng bạn nhỏ nhắn lắt lẻo trong những màu áo trắng tan trường. Thường thường Mai đứng lại nói chuyện với bạn năm ba phút, nhưng khi thấy chiếc xe của Liên từ xa là Mai đã cáo từ bạn. Hôm nay vừa đi hai cô vừa nói chuyện về bài lý hóa lúc nãy thầy mới trả. Mai và Liên tuy ngồi cạnh nhau, nhưng lúc làm bài không bao giờ hai cô nhìn bài nhau. Thế mà lần nào cả hai cũng xuýt xoát điểm và cũng đứng đầu lớp. Đến gần gốc cây thường chờ xe cả hai cùng ngạc nhiên khi thấy chiếc xe trắng đã đậu đó từ bao giờ. Một người thanh niên trạc 25, 26 đứng tỳ tay lên thành xe. Thấy người thanh niên, Liên mừng rỡ chạy đến.

- A, anh Thành. Hôm nay sao anh Thành đón em ?

Thanh niên đó chính là Thành, anh ruột của Liên. Thành âu yếm nhìn em nhảy nhót như con bướm và mỉm cười giải thích :

- Hôm nay anh hỏng xe, mượn xe của mẹ đi. Sợ về trễ giờ ở nhà bác tài không đón em kịp, nên anh ghé luôn đây.

Liên tíu tít :

- Anh chờ lâu chưa ?

- Cũng mới đây.

Liên chợt nhớ đến Mai, cô ngoảnh lại thì Mai đã đi đến một khoảng xa. Có lẽ Mai thấy anh Liên đi đón Liên nên tránh mặt cho hai anh em nói chuyện. Mãi hỏi anh mà Liên quên cả bạn. Cô hốt hoảng trao chiếc cặp cho anh.

- Anh cầm hộ Liên tý.

Thành ngạc nhiên :

- Chi vậy ?

Liên vừa chạy theo bạn vừa đáp to :

- Dạ có việc.

Đến bên Mai, Liên dừng lại thở. Mai trở mắt nhìn Liên :

- Ô kìa, Liên chạy đâu mà mệt thế ? Chưa về sao ?

40 | Thụy Ý

Liên đáp :

- Chưa.

- Sao vậy ? Mai tưởng Liên về với anh đó rồi chứ. Ai vậy Liên ?

Liên sực nhớ là Mai chưa biết mặt anh mình. Cô trêu:

- Đố Mai biết ai ?

- Anh Liên chứ ai.

- Sao tài vậy ?

- Thì tại đi chiếc xe của nhà Liên đó.

Liên gật gù :

- Ừ nhỉ.

Mai hỏi lại :

- Thế sao Liên chưa về ?

Liên lắc đầu :

- Liên chưa về. Tại lúc nãy Liên bận nói chuyện với anh Thành, quên cả Mai đi cạnh. Đến lúc Liên ngừng lên thì thấy Mai đã đi xa.

Mai trách bạn :

- Liên làm như vậy anh Thành sẽ la là cái chắc.

Rồi thấy đã lâu, Mai giục :

- Thôi Liên về xe kéo anh Thành trông.

Liên nắm tay bạn :

- Mai đi với Liên.

- Thôi, Mai phải về kéo nãy giờ đứng đã lâu, quá giờ khó đón xe.

Liên làm già :

- Ủ nhé, Mai nhớ là nãy giờ đứng đã lâu, ra đầu đường còn lâu Mai mới đón được xe lam. Về nhà trễ thế nào cũng bị la.

Mai hốt hoảng :

- Ủ nhĩ, thôi Mai đi.

Cô giựt tay bạn ra nhưng Liên vẫn nắm cứng. Liên nói :

- Thôi lỡ trễ rồi, Mai đi chung với Liên một hôm.

Liên cố tình làm trễ giờ của bạn, để ép bạn về xe với mình. Thừa lúc Mai sơ ý, Liên giựt phắt chiếc cặp của Mai và giấu sau lưng. Mai vùng vằng :

- Liên kỳ quá, đưa cho Mai về.
- Không đưa, về với Liên mới được !

Vừa nói, Liên vừa chạy lại phía xe. Bất đắc dĩ Mai phải theo. Cô cảm thấy giận bạn rất nhiều. Liên vừa đến đã vội đưa chiếc cặp cho anh. Mai thất thế đành vào xe. Liên cười hớn hở :

- Anh Thành biết không ? Mai nó không thèm đi xe mình bao giờ. Hôm nay em phải lập kế mới bắt nó đi được đó.

Mai nhéo bạn. Thành vừa lái xe, vừa liếc nhìn cô bé ngồi cạnh em. Thành thấy cô bé thật dễ thương. Mái tóc thật đẹp, dài và thẳng, ôm khuôn mặt trái soan hơi xanh. Đôi mắt to tròn như mắt nai. Tự nhiên Thành cảm thấy thương mến cô bé như em mình. Anh nói :

- Mai về cùng một khoảng đường, tại sao không đi xe chung với Liên cho vui ?

Mai cúi mặt ấp úng :

- Dạ thưa... Mai không muốn làm phiền Liên.

Thành ngắt lời :

- Có gì đâu mà phiền, Mai không muốn đi về cho đến nhà thì đi đến đầu Trương Minh Giảng cũng được.

Rồi Thành quay sang Liên :

- Sao Mai ít đến nhà chơi vậy Liên ?

- Dạ em mời hoài mà Mai không đến đó anh Thành.

- Sao vậy Mai ?

- Dạ... tại xa... với lại Mai sợ chó dữ.

Ba anh em cười xòa. Xe đến đầu Trương Minh Giảng, Mai hấp tấp nói :

- Anh cho Mai xuống, Mai đón xe lam được rồi.

Thành có ý muốn đưa cô bạn của em mình đến nhà luôn, nhưng thấy Mai nóng lòng muốn xuống, anh cho xe sát vào lề. Thành vói tay mở cửa xe. Liên dặn :

- Mai ơi ! Nhớ đi học sớm nghe.

Mai cười với bạn, cúi đầu chào Thành rồi ôm cặp đi đến đầu đường. Còn lại hai anh em, Thành đóng cửa xe, vọt thẳng. Liên hỏi anh :

- Mai nó dễ thương ghê anh hả ?

44 | Thụy Ý

- Ừ.

- Anh thấy tóc nó đẹp không ?

- Đẹp.

Liên đâm vào lưng anh :

- Em hỏi thật cơ mà ?

- Thì anh trả lời thật.

Liên nũng nịu :

- Thật gì mà kỳ. Em hỏi anh cứ « ừ ».

Thành bật cười :

- Thế em hỏi, anh đồng ý thì anh ừ chứ sao ? Chẳng lẽ anh bảo « dạ thưa cô đúng ạ » ?

Liên cũng cười theo anh. Cô bé tâm sự :

- Em thì thích để tóc dài như Mai cơ. Me không bằng lòng anh ạ. Me bảo khuôn mặt em để tóc dài không hợp. Anh thấy me nói thế đúng không anh ?

Thành liếc nhìn em :

- Me nói thế ! Anh thấy Liên để tóc dài có lẽ cũng xinh lắm.

Liên thấy anh tán đồng với mình, vui vẻ nói tiếp :

- Em chỉ mong để được mái tóc đẹp như Mai thôi. Em thấy mặc áo dài mà tóc ngắn xấu lắm.

Thành nói theo em :

- Phải rồi. Con gái lớn thì có mái tóc dài trông xinh hơn.

Liên đưa tay vuốt mái tóc mình. Hôm nay tự nhiên Liên thấy anh dễ thương lạ. Thường ở nhà, anh em ít có dịp trò chuyện - Anh Thành bận suốt ngày ở bệnh viện, lại còn phải lo cái phòng mạch nữa nên anh vắng nhà luôn. Liên rất được anh cưng chiều, cô muốn gì là anh cô sẵn sàng cho thứ đó. Nhưng hôm nay Liên mới được anh tán đồng ý kiến mình, mới thấy mình đã là người lớn, ý kiến mình đưa ra có giá trị. Từ đó Liên cứ tíu tít kể chuyện cho anh nghe. Cô kể chuyện học đường, chuyện Mai và cô thân nhau, chuyện mình đến nhà Mai chơi. Liên kể huyên thuyên cho đến lúc chiếc xe vào đến cổng nhà.

Liên ôm cặp nhảy chân sáo vào nhà. Bà Phát đang sửa lại mấy nhánh hoa trên chiếc bình đặt trên tủ con, quay lại :

- Liên đấy à, con về bằng gì ?

- Thừa me, anh Thành đưa về.

- Thế à. Vậy anh con đâu rồi ?

- Thừa me, anh Thành đang cất xe. Me cho con đi thay áo.

Bà Phát xoay hẳn người lại, đến ngồi trên sa lông.

- Ủ, con vào thay đồ. Xong ra me bảo.

Liên dạ rồi ôm cặp chạy vào. Liên tìm bộ đồ lụa màu hồng, mặc trông Liên rất dễ thương. Vừa chải lại đầu, Liên vừa tự hỏi không biết mẹ bảo mình chuyện gì. Thường thường có chuyện gì đi nữa, thì mẹ Liên cũng chờ đến bữa cơm. Liên đi ra phòng khách. Cô đến ngồi chiếc ghế cạnh mẹ. Bà Phát mở đầu :

- Sáng nay me nhận được thư anh Tấn con.

Tấn là anh ruột Liên, em của Thành và Quý. Tấn hiện đang du học ở Pháp. Hồi còn ở Việt Nam, Tấn thương Liên nhất. Có lẽ Tấn người chưa lớn lắm nên hai anh em dễ gần gũi nhau. Liên thích và thường nói chuyện với Tấn hơn tất cả. Tấn đi đã một năm và thường kể chuyện Paris cho em nghe qua thư từ. Bởi vậy hôm nào đi học về mà nghe mẹ nói có thư anh là Liên rất mừng. Cô reo lên :

- A, thư anh Tấn hờ me ? Thư của con hờ me ?

Bà Phát đứng lên đến bên chiếc dương cầm. Một lá thư đã để trên đó. Bà cầm lá thư, vừa nói :

- Không. Của ba me.

Liên buồn bã :

- Thế anh Tấn không gọi cho con sao me ?

Bà Phát ngồi xuống cạnh con :

- Nhưng anh con nói đến con rất nhiều. Anh con xin ba me cho con sang Pháp học cùng với anh con cho vui.

Bà Phát dăm dăm nhìn con dò phản ứng. Thấy con im lặng bà hỏi :

- Con nghĩ thế nào ?

Liên ngó ngẩn :

- Thừa me nghĩ gì ạ ?

Bà Phát hơi nhăn mặt vì sự lơ đãng của con.

- Thì việc anh con nói.

Liên cúi đầu.

- Thừa me con chưa biết nghĩ sao. Me cho con suy nghĩ.

Bà Phát đứng lên :

- Con hãy nghĩ kỹ - Chứ ý của ba mẹ thì đã quyết. Ba con mấy hôm chưa đi Nhật cũng đã nhiều lần bàn với mẹ là cho con đi du học. Mẹ đồng ý lắm. Hơn nữa ba con cũng sắp về, mẹ vừa được tin. Vậy con cứ nghĩ theo ý con. Ba mẹ sẽ tùy theo mà quyết định lại.

Bà đi vào phòng. Còn lại một mình với lá thư, đầu óc Liên hoang mang. Quả thật là quá bất ngờ đối với cô. Và Liên hẳn sẽ phải suy nghĩ trước khi trả lời ba mẹ một việc hệ trọng như thế.

Buổi tối dùng cơm xong, Liên xin phép mẹ về phòng sớm. Bà Phát cũng biết con đang cần suy nghĩ nên không hỏi gì thêm. Liên hôn mẹ rồi đứng lên đi về phòng. Đóng chặt cửa lại, Liên đến bên khung cửa sổ. Cô đưa tay đẩy mạnh hai cánh cửa, kéo dạt tấm màn về một bên. Buổi tối dịu dàng bên ngoài khung cửa. Liên ngược nhìn lên trời. Bầu trời xanh xám và đen. Ở những đám cỏ trong vườn hoa, ánh trăng chiếu lấp lánh trông đẹp mắt. Liên tưởng tượng đến một cảnh đồng quê, có trăng thanh gió mát, có đồng lúa chín vàng. Liên sẽ đi giữa mùi thơm của lúa. Quê hương mình thật đẹp, Liên nghĩ thầm. Cô nhớ thuở nhỏ mỗi lần hè đến, Liên thường được ba mẹ cho về quê nội. Ở đó Liên tung tăng chạy nhảy hái hoa bắt bướm. Liên cũng có những người bạn nhỏ cùng nhau vui đùa. Những người

bạn đơn sơ thuần hậu của đồng quê. Những người bạn chỉ biết mặc một chiếc quần cụt mà sẵn sàng leo lên cây cao bắt cho Liên một tổ chim non, hoặc leo rào ăn cắp cho Liên mấy cành hoa dại. Liên không quên được những buổi chiều đi ra bờ ruộng câu cá hay hóng gió. Liên như một cô công chúa, các bạn nhỏ của Liên tôn sùng cô gái nhà giàu học giỏi. Liên nhớ căn nhà của bà nội, một gian nhà ngói rất lớn nằm giữa một vườn hoa. Ở trước lối đi nội trồng hai hàng vạn thọ tươi tốt. Mấy chậu kiểng được nội săn sóc cẩn thận. Nội Liên cũng tỏ ra rất thích cây bông sứ trồng ở góc vườn, vì cả làng chỉ có nhà nội là có cây bông sứ mà thôi. Một hôm Liên nhờ một người bạn nhỏ leo lên hái cho mình một rổ bông sứ. Nội Liên bắt gặp, la Liên một trận toí bời. Liên nhớ hôm đó mình đã dối không ăn cơm chiều làm nội dỗi gần một tiếng đồng hồ. Kỷ niệm thơ ấu đẹp quá, bây giờ Liên không bao giờ được trở lại đó nữa. Nội đã mất, làng xưa thành một vùng mất an ninh. Mấy người bạn bé tí của Liên ngày xưa giờ chắc đã lớn hết và lưu lạc khắp nơi rồi.

Mãi nghĩ đến dĩ vãng mà Liên quên là mình đang đứng trước một vấn đề tối ư quan trọng. Liên không hiểu mình có thích đi hay không nữa. Nhưng điều chắc chắn là nếu đi, Liên sẽ nhớ ba mẹ, nhớ các anh, nhớ Saigon và nhất là nhớ trường học và nhớ Mai vô cùng. Liên không hiểu mình có chịu đựng được những nỗi nhớ đó không. Dù sao Liên cũng còn bồng bột, viễn ảnh một cuộc đời mới đầy xa lạ nhưng cũng đầy lôi cuốn khiến cho Liên cảm thấy thích thú. Những lá thư gửi về anh Tấn luôn ca tụng cuộc sống của những người du học. Anh thường nói nếu ở nước mình có những niềm vui thì qua bên ấy, tuy nhớ nhà thật nhưng có nhiều cái khiến mình quên được. Hơn nữa, ba mẹ Liên lại có ý muốn cho Liên đi, như vậy nếu Liên bằng lòng tức là Liên đã kín đáo chịu theo ý ba mẹ rồi. Con gì sung sướng hơn khi mẹ sẽ ôm Liên trong tay và bảo với Liên những lời âu yếm ca ngợi sự biết nghe lời của Liên. Liên nghĩ ngợi lan man cho đến lúc thấy lạnh buốt da thịt, cô đóng cửa sổ và quay lại bàn học.

CHƯƠNG V

Thế là Liên sắp đi du học. Buổi chiều ngồi một mình trong phòng khách, Liên nhìn ra sân. Tất cả đã sẵn sàng, chỉ chờ giờ khởi hành vào hai ngày nữa. Liên chưa cho Mai biết gì cả, cô xin mẹ cho mình đi học cho đến ngày lên đường. Bà Phát chiều ý con. Liên sợ cho Mai biết sớm Mai sẽ buồn nhiều. Vào lớp, Mai thấy Liên tỏ vẻ sần sóc mình hơn trước. Liên nhìn Mai có vẻ xa vắng làm sao và Liên thường cầm tay Mai. Liên nghĩ rằng sớm muộn gì cũng phải nói với Mai. Thôi sáng ngày đi học sẽ nói.

Mai vào lớp hơi sớm. Hai dãy bàn dài lạnh lẽo nằm trơ trơ làm Mai thấy rùng mình. Cô lấy giẻ ra lau chỗ ngồi của mình và luôn cả chỗ của Liên. Cho cặp vào ngăn bàn, Mai buông mình xuống ghế. Ba Mai đã về hôm qua. Buổi tối ba Mai bắt con đi ngủ sớm để bù vào những lúc Mai thức khuya. Bởi vậy sáng nay Mai đến trường rất sớm. Mai nhìn ra sân trường còn vắng, mấy bóng áo trắng di động trong khoảng sân tắm sương mai và mặc áo bình minh. Trên thân cây cao đầu trường, mấy con chim riu rít. Thốt nhiên, Mai mỉm cười. Cô nghĩ đến Liên, chốc nữa Liên vào Mai sẽ kể cho nghe chuyện Cần Thơ. Mai cho tay vào cặp. Gối chuối khô vẫn nằm im. Mai yên tâm lấy tay ra. Cô mang cho Liên món quà nhỏ. Ba Mai đi về mua trái cây và đồ khô.

Thường thường những khi có đồ gì ngon, Liên thường mang lên cho Mai ăn chung và Mai cũng vậy. Liên thích ăn mấy loại trái cây phơi khô. Mai nhớ đến Liên, lúc Liên thấy Mai lôi gói chuối ra chắc Liên sẽ chụp giấu đi. Hai đứa sẽ ăn vào giờ chơi.

Lớp đông dần. Mai thoáng thấy dáng Liên ngoài cổng, cô đứng lên ra đón bạn. Mai thấy Liên không ôm cặp và có vẻ thật buồn. Mai ngạc nhiên hỏi bạn :

- Kia, hôm nay sao Liên không mang cặp đi học ? Mà sao Liên có vẻ buồn quá vậy ?

Liên nắm tay bạn đi vào lớp, vừa đi cô vừa nói :

- Để giờ chơi Liên sẽ nói Mai nghe. Hôm nay Liên không đi học nhưng tại muốn gặp Mai nên Liên mới đến lớp.

Mai lặng lẽ theo Liên vào lớp.

Hai giờ đầu trôi qua, Liên và Mai không nói với nhau một lời nào. Liên thì nghĩ đến nỗi buồn phải xa Mai, xa lớp. Còn Mai thì theo dõi bài giảng, thắc mắc về việc bạn không đi học hôm nay mà vẫn đến lớp để nói chuyện với mình. Chắc là có gì quan trọng lắm nên Liên mới làm thế ?

Giờ chơi, chuông vừa reng thì cô giám thị vào lớp. Cô cho biết hai giờ sau được nghỉ, vì cô giáo bận việc quan trọng bất ngờ. Cả lớp ồn ào trò chuyện và thu xếp sách vở. Liên mừng thầm vì như thế Liên sẽ có nhiều thì giờ nói chuyện với Mai trong buổi gặp gỡ sau cùng này. Liên giúp Mai thu sách vở vào cặp rồi nắm tay bạn lững thững ra khỏi lớp. Mai nóng lòng hỏi :

- Liên hôm nay sao bí mật quá ! Có chuyện gì Liên nói cho Mai nghe đại đi. Liên làm Mai lo ghê.

Liên không đáp, cứ lặng lẽ đi càng làm Mai thêm lo lắng. Mai nói :

- Thôi Liên giận Mai thì Mai về vậy !

Liên cười buồn :

- Liên đâu có giận Mai.

- Thế sao Liên không nói ?

Liên kéo tay Mai dừng lại trước cổng trường.

- Tại vì...

Rồi Liên nghẹn ngào không tiếp được câu nào. Mai cũng im lặng đứng bên bạn, vì Mai linh cảm Liên sắp nói một câu chuyện quan trọng. Quả nhiên Liên lên tiếng :

54 | Thụy Ý

- Liên sắp đi xa rồi.

Mai thảng thốt :

- Đi xa ! Mà Liên đi đâu ?

- Đi Pháp !

Mai buông thông tay - Cô nhìn Liên và tự nhiên hai đứa cùng khóc. Liên đi, Mai ngẩn ngơ tự nhủ - Liên đi thật ư ? Mai không hỏi Liên, nhưng ánh mắt Mai đã thay Mai hỏi Liên. Liên chậm rãi kể cho bạn nghe câu chuyện. Cô kết luận :

- Sở dĩ mấy hôm nay Liên tiếp tục đi học là vì Liên nhớ Mai, Liên không muốn xa Mai. Mà Liên cũng chưa cho Mai hay vội vì sợ Mai buồn, Liên muốn một mình Liên buồn thôi cũng đủ rồi.

Mai ghen ngào. Hai cô bé đứng lặng bên nhau trước cổng trường đầy nắng, bốn bàn tay run run siết chặt lấy nhau.

Chia tay Liên xong, Mai thần thờ bước trên đường - « Liên đi xa ! » ba tiếng đó như vang trong tâm hồn Mai - Vậy là vĩnh biệt những lần hai đứa lang thang trong giờ học thêm buổi chiều. Vậy là vĩnh biệt những lần Mai buồn Liên dỗ, Liên buồn Mai dỗ ! Liên ơi ! Mai muốn

gọi hoài tên Liên mà âm thanh như nghẹn trong cổ.

Về đến nhà, Mai cất cặp rồi xuống phụ má dọn cơm. Buổi cơm như thường lệ mà sao Mai thấy tê nhạt khó nuốt. Mai muốn buông đũa đứng lên, nhưng sợ ba má hỏi. Dù sao Mai cũng khó giấu được má của Mai. Sau bữa cơm, trong lúc Mai đang ngồi rửa bát, bà đến bên con hỏi khẽ :

- Mai, hôm nay con có vẻ buồn ?

Mai chối :

- Thưa không.

- Có, má biết. Tại sao con giấu má ? Chuyện gì vậy Mai ?

Biết không thể dối, Mai thuật chuyện Liên sắp sửa đi xa. Mẹ Mai ngồi xuống bên cạnh con, giọng an ủi :

- Thôi con ạ, con có buồn rồi cũng chẳng nín bạn con lại được. Má không cấm con buồn, nhưng hãy cố gắng khuây khỏa đi. Liên nó đi theo tương lai gia đình nó định sẵn, làm thế nào được.

Mai im lặng nghe mẹ nói. Phải, Liên đi theo tương lai gia đình Liên đã định đoạt. Mai có buồn có khổ gì thì cũng thế. Vả lại, Liên đi như thế là Liên có một tương lai sáng sủa. Mai không biết Liên có định để cho mình

đi tiễn Liên không. Sáng mai là Liên đi rồi. Chẳng biết mấy giờ Liên đi nữa.

Bữa cơm đã qua - Buổi trưa im lặng và nóng hầm hơi thành phố. Mai định đi nghỉ trưa một chút thì thấy có bóng người trước cửa. Cả nhà đã ngủ hết, Mai vội chạy ra : Liên ! Đôi bạn ôm lấy nhau. Liên nói :

- Liên đến đề xin phép mẹ Mai cho Mai đi chơi với Liên. Đề ngày mai hai đứa xa nhau rồi. Với lại, sáng mai, gia đình Liên sẽ đưa xe đến đây đón Mai - Mai đi lên phi cảng với Liên nha.

Mai cứ nắm tay bạn. Mai không muốn xa Liên tý nào. Liên bước vào trong nhà, hỏi tiếp :

- Má Mai có nhà không hở Mai ?

- Có.

- Đề Liên xin phép.

Mai đánh thức mẹ dậy. Liên cúi đầu chào bà Tình :

- Thừa bác, cháu xin phép bác cho Mai được đi chơi với cháu chiều hôm nay. Ngày mai cháu không còn ở Sài Gòn nữa.

Bà Tình gật đầu :

- Ừ, đi về sớm sớm nghe.

Mai dạ, đi thay đồ. Ngồi một mình trong nhà Mai, Liên đưa mắt ngó ra sân. Con hẻm nhỏ và dài nằm dưới trưa im lặng. Liên thấy trong lòng dậy lên một nỗi buồn nôn nao. Bây giờ còn có Mai, thấy Mai. Ít hôm nữa, chung quanh Liên sẽ toàn là những khuôn mặt lạ, những ngôn ngữ lạ. Tự nhiên Liên đâm ra hối hận cái quyết định của mình. Nhưng đã lỡ rồi. Hơn nữa, ý ba mẹ Liên như thế, Liên đâu thể nào cãi lại. Ba mẹ Liên muốn lo cho Liên chớ đâu phải ghét Liên mà cho Liên đi. Nhưng thật tình Liên thương nhớ Việt Nam lắm. Liên không hiểu mình có chịu đựng được xứ lạ quê người không ?

Mãi nghĩ ngợi, Mai đã ra tự lúc nào. Hai đứa mặc áo dài trắng. Mai hỏi :

- Liên đến bằng gì ?

- Liên đi taxi.

Mai cười, cô muốn quên rằng ngày mai Liên sẽ không còn bên cô nữa. Ngày mai cô sẽ đi một mình. Bàn học sẽ vắng đi cái cặp, tà áo, khuôn mặt Liên. Bàn học sẽ được thay vào một cô bé khác không phải là Liên. Mai muốn quên hết, chỉ còn hai đứa chiều nay dung dăng với nhau. Liên bàn :

- Bây giờ hai đứa mình đi đâu trước ?

- Mai đâu có biết. Liên muốn đi đâu ?
- Bây giờ mới có 3 giờ. Hai đứa đi ciné nha ?

Mai gật đầu :

- Tùy Liên.

Chiếc taxi vòng lại trước rạp Rex. Liên trả tiền xe bước xuống. Hôm nay rạp chiếu phim tả chuyện tình yêu cao đẹp của một cô gái thương người con trai. Nhưng người con trai ra trận đã chết. Cô gái vào Dòng tu. Liên thấy Mai đưa khăn tay chấm nước mắt. Ra khỏi rạp thì đã 5 giờ chiều. Mai thì thầm :

- Phim buồn quá Liên ạ !
- Nhưng hay.

Rồi nghĩ ngợi một lát, Liên tiếp :

- Bây giờ mình đi ăn kem nhe.
- Liên muốn sao, Mai cũng theo vậy.

Chợt Liên như nhớ ra điều gì :

- Không được Mai ơi, bây giờ đã 5 giờ chiều. Thôi hai đứa mình đi lang thang chút rồi ghé ăn cơm tối, chớ Liên đã bắt đầu nghe kiến bò trong bụng rồi đây.

Hai đưa đi qua những con đường đông nghẹt người qua lại. Liên đề nghị :

- Tụi mình đến nhà nguyện đi.

Mai tán thành :

- Phải đó.

Liên gọi xe, ngừng trước nhà nguyện đường Cường Để. Nhà nguyện im lặng và buồn chi lạ. Hai đưa bước chậm chậm lên những bậc thang. Mai quỳ trước tượng bà thánh Tê-rê-xa. Liên cũng vậy. Hai đưa cùng một tên thánh. Mỗi người theo đuổi những ý tưởng riêng. Bóng mấy Dì thấp thoáng sau nhà nguyện.

Ra khỏi nhà nguyện thì trời đã nhá nhem tối. Liên gọi xe về Saigon ăn tối. Bữa cơm của hai đưa kéo dài. Liên và Mai đều tránh nói tới ngày mai, ngày mai xa nhau. Cả hai cùng muốn giấu kín, như sợ nói ra thì sẽ thành sự thật. Liên nói toàn những chuyện đầu đầu. Mai cũng vậy. Hai đưa ăn cơm xong, Liên đưa Mai về đến nhà thì đã gần 9 giờ tối.

Đêm hôm đó, Liên trần trọc khó ngủ. Liên nôn nao mơ đến sáng hôm sau. Nửa nuôi tiếc Việt Nam, muốn cho đêm thật dài để ở mãi Việt Nam, nửa nôn nóng được đặt chân lên một phương trời xa lạ. Đồng hồ đánh một tiếng mà Liên vẫn còn thao thức. Không tài nào dỗ giấc

ngủ được, Liên đứng lên, len lén mở cửa phòng bước ra ngoài. Liên chạy ra hành lang, xuống phòng khách. Đêm khuya, phòng khách rộng mênh mông không một tiếng động. Liên nằm ngả người trên ghế dài, hai tay vòng ôm lưng ghế. Trong tư thế đó, Liên thấy dễ chịu hẳn lên, cô thiếp đi lúc nào.

Đồng hồ điểm 5 giờ là Liên đã thức dậy, dù buổi tối Liên đi ngủ muộn. Vươn vai, Liên chợt nhớ là cả đêm mình nằm ngủ ở phòng khách. Cả nhà vẫn còn ngủ. Liên bàng hoàng khi nghĩ đây là buổi sáng cuối cùng của mình ở Việt Nam. Liên hốt hoảng chạy lên phòng mình. Căn phòng đã trống trơn. Những quần áo được xếp hết vào valise, tranh ảnh treo tường được Liên cho vào tủ. Dù mẹ Liên đã hứa sẽ khóa cửa căn phòng cho đến khi Liên về, nhưng Liên vẫn cất hết. Như thế cho nó chắc ăn. Liên vẫn biết là nếu Liên đi thì nhà chả có ai để mà vào phòng của Liên, nhưng Liên vẫn ngại. Những hình người nhồi bông nho nhỏ mà Mai và Liên đã lợi dụng những giờ ra chơi để làm được, Liên cất vào một chiếc hộp bọc thiếc rất xinh, giấu tận đáy valise. Liên đứng bên khung cửa sổ đã mở nhìn ra vườn. Trời còn tối đen, pha một ít màu xám của mây. Không khí mát dịu dàng. Và Liên ngồi im chờ đợi. Liên có cảm tưởng như mình sắp thoát xác. Mà có thể gọi như thế lắm : vì Liên sắp sửa bước vào một nếp sống mới, hoàn toàn thay đổi.

Liên bảo người tài xế quẹo xe lại trường. Mẹ Liên vào xin phép cho Mai đưa Liên ra phi cảng. Ngồi bên nhau trong chiếc xe hơi lộng lẫy, hai cô bé không nói với nhau một tiếng nào, nhưng hai bàn tay thì nắm chặt lấy nhau. Đến nơi, Liên và Mai thì thầm trao đổi lời cuối. Tiếng cô tiếp viên phi hành mời hành khách lên phi cơ. Liên ràn rụa nước mắt ôm hôn mẹ, và cô ôm Mai chặt cứng. Phi đạo loang loáng nắng. Chiếc máy bay đưa một cô bé rời gia đình đi đến một nơi xa.

CHƯƠNG VI

Thế là Liên đi đã được một tuần. Mai buồn thấy rõ. Hôm nào vào lớp, cô cũng thấy trống vắng làm sao. Một cô học sinh khác ngồi cạnh Mai, nhưng Mai không muốn bắt chuyện. Mai nhớ Liên ghê !

Chiều nay đi học về, Mai bước nhẹ trên đường. Hôm nay phải học thêm buổi chiều, vì buổi sáng hôm qua có nghỉ hai giờ sau. Về đến nhà Mai thấy thằng Bình đứng tuốt đầu hẻm. Nó nhìn Mai ra vẻ bí mật. Mai định hỏi em, nhưng rồi thôi. Cô vào nhà. Thằng Bình lèo đèo theo sau, ánh mắt tinh quái và nghịch ngợm. Mai tức mình quay qua hỏi :

- Sao Bình cứ theo chị hoài vậy ?

- Tại em có cái này hay lắm.

Mai ngạc nhiên :

- Gì vậy ?

- Chị la em, em đâu có nói - Mà chuyện của chị cơ.

Mai ngạc nhiên thật sự :

- Của chị ?

- Dạ. Chị có thư.

Mai nhìn em xem nó nói thật hay chơi. Từ trước có bao giờ Mai nhận được thư ai đâu. Thăng Bình chạy vào, một lát nó cầm lá thư ra.

- Đây nè chị Mai.

Mai hấp tấp đón lấy lá thư trên tay em. Dòng chữ Liên hiện ra. Mai mừng tưởng muốn hét lên thành tiếng. Cô mở thư.

Paris ngày...

Mai thương,

Liên qua đến đây lúc mười giờ sáng hôm nay. Anh Tấn ra đón Liên ở phi trường và hai anh em về thẳng nhà. Trời lạnh ghê ! Và Liên thấy tuyết Mai ạ. Tuyết không rơi nhiều nhưng bay nhẹ nhẹ như những mảnh bông gòn nhỏ phất phơ trong gió. Liên lại tả cảnh rồi hỏi Mai ?

Mai ơi, Liên qua đến 10 giờ thì tối nay Liên viết thư cho Mai liền đây. Không biết giờ này Mai của Liên đang làm gì ? Trường mình vẫn đẹp chứ hả Mai ? Liên lắm cảm ghê đi Mai nhỉ, vì trường mình thì bao giờ chả đẹp. Và lại, Liên mới đi chỉ hai ngày thôi mà. Hôm kia chính Liên còn đến trường đón Mai để cùng ra phi cảng mà. Ừ Mai này, Liên vừa xa Việt Nam mà sao Liên cảm thấy như mình xa quê hương từ bao giờ vậy. Ở đây cái

gì cũng lạ lùng với Liên, lạnh nhạt với Liên. Liên nhớ nhà quá Mai ơi, nhất là Liên nhớ Mai. Mai có đánh bím tóc để thả xuống vai không ? Liên sẽ để tóc dài luôn Mai ạ, cho mái tóc hai đứa mình giống nhau. Liên còn nhớ Mai đã nói là chỉ trừ khi nào Mai chết đi, ai muốn làm gì tóc Mai thì làm chớ bây giờ, Mai còn sống thì nhất định không bao giờ Mai cắt tóc đi. Phải thế không Mai ? Mai thấy Liên tài ghê chưa, Liên nhớ cả những ý nghĩ của Mai nữa, những câu nói nho nhỏ của Mai.

Có bao giờ Liên quên Mai được đâu. À để ít hôm Liên quen phố xá rồi, Liên sẽ đi phố mua quà gửi về cho Mai nhe. Bên này thì có nhiều cái đẹp là cái chắc rồi há Mai há. Anh Tấn nói với Liên là ngày mai anh ấy sẽ dẫn Liên đi phố, mua hàng vải cho Liên may đồ. Anh Tấn nói bên này hàng vải nhiều thứ đẹp lắm. Để Liên cũng sẽ gửi về cho Mai nữa.

Lạnh ghê Mai ơi ! Liên mặc ba áo mà còn run cầm cập đó. Mai thấy chữ của Liên khó đọc đó là tại tay Liên run nhiều. Anh Tấn thì vẫn thản nhiên, vì anh đã chịu quen rồi. Chỉ tội cho Liên thôi. Mai có thấy thương Liên không hờ Mai ?

Mai nhớ cho Liên kính lời thăm ba má Mai và trù mến thăm các em. À, đừng quên gốc cây phượng của tụi mình nhé Mai. Hãy đến ngồi đó để nhớ nhau.

Thôi thư khá dài, Liên dừng bút đây. Rất mong thư Mai và xin Chúa che chở Mai của Liên luôn luôn.

Thân, thương Mai nhiều.

Bạn Mai

ĐỖ THỊ ĐĂNG LIÊN

Mai gấp lá thư của bạn, cho vào cặp rồi đi thay áo, vì từ lúc đi học về, thằng Bình đưa lá thư là Mai để nguyên quần áo dài đang mặc, bóc vội thư bạn ra coi. Mẹ Mai thấy con về, vẻ mặt lại vui. Vì lúc này đến giờ bà ở sau bếp nên không để ý đến việc Mai nhận được thư Liên. Mai khoe :

- Má nè, con nhận được thư Liên.

Bà Tình hỏi :

- Thế à ? Nhận bao giờ, sao má không hay ?

Thằng Bình lúc đó đứng gần, chen vào :

- Dạ, tại buổi sáng ông đưa thư đến thì má đi chợ rồi.

Bà Tình « à » một tiếng. Mai tiếp :

- Nó kính lời thăm má - Liên nói nhớ Việt Nam lắm má ơi !

66 | Thụy Ý

Bà Tình cười :

- Thì bắt buộc phải nhớ chớ sao không, con ? Má mà cho đi má cũng không đi đâu.

- Sao vậy má ?

- Qua bên không phải dân tình mình, sống sao nổi con.

Mai chắc lười :

- Con thì cho con là con đi.

Bà Tình nói :

- Con khác. Tuổi trẻ mới cần đi đây đi đó. Má già rồi.

Mai nghe thương má quá - Má mai thì lúc nào cũng thương và chịu theo ý các con. Mai tự hiểu rằng mình không thể sống thiếu mẹ được. Cơm chiều xong, Mai dọn dẹp đọc kinh sớm. Ba Mai đi trực ở sở buổi tối không về. Mai lấy giấy bút ra viết thư trả lời cho Liên.

Saigon ngày...

Liên thương,

Chiều nay cô Tâm dạy thêm hai giờ Pháp văn Liên ạ. Mai đi học một mình buồn quá Liên ơi ! Thấm thoát mà Liên và Mai đã xa nhau tuần lễ. Mai vừa về đến nhà

thì em Mai nó đưa lá thư Liên gửi cho Mai. Mai mừng quá, chả kịp thay quần áo gì, Mai bóc thư Liên ra đọc ngay. Vừa đọc, Mai vừa tưởng tượng Liên đang run cầm cập bên lò sưởi mà viết thư cho Mai. Có đúng như vậy không hở Liên ?

Liên ơi ! Liên nhớ Mai chứ bộ Mai không nhớ Liên sao ? Mai thấy là mai nhớ Liên nhiều nhiều hơn là Liên nhớ Mai nữa kìa. Bởi vì sao Liên biết không ? Vì Liên qua bên đó có những cái lạ lòng mới mẻ quyến rũ Liên, Liên nhớ thì cũng sơ sơ. Còn Mai, Mai phải hàng ngày ngồi vào chỗ cũ, mà không có Liên bên cạnh. Tiếng chuông reo tan trường mà thu xếp sách vở một mình. Mai buồn quá, có hôm Mai ứa nước mắt, mấy chị bạn ái ngại nhìn Mai mà Mai cũng chả thèm lau nữa, kệ họ nhìn.

Liên à,

Mai vẫn thường ra gốc cây để ngồi trong giờ chơi đó Liên. Nhưng Mai ngồi có một mình thôi. Liên đi rồi, Mai không chơi với ai hết. Tại vì lúc đi, Liên nhớ không, hai đứa mình đã giao kết rồi mà. Không được thương người bạn nào nữa hết mà, Liên nhớ không.

Mấy hôm nay Saigon mưa rồi Liên, tuy chỉ mới bắt đầu thôi. Trời âm u và buồn. Liên đi thì trời còn nắng. Chắc tại trời khóc thương hai đứa mình xa nhau đó Liên

nhỉ ?

Mai lằm cằm ghê, nhớ Liên mà chả chịu lấy hình Liên xem. Tại sợ càng xem thì càng nhớ Liên ạ. Má Mai nói Liên dễ thương, má Mai cũng thăm Liên sức khỏe đó. Hồi chiều lấy thư, Mai đọc xong, khoe với má Mai. Má Mai cũng mừng là Liên cũng được bình yên.

Liên nhớ cầu nguyện nhiều nghe Liên. Đúng quên buổi chiều cuối cùng hai đứa mình ngồi bên nhau trong nhà nguyện. Liên đã cầu nguyện những gì ? Chắc thế nào Chúa cũng chấp nhận lời cầu xin của chúng mình.

Thương chúc Liên của Mai vui khỏe và học hành có kết quả. Nhớ thư đều về cho Mai nghe.

Thương Liên nhất,

Bạn Liên

NGUYỄN THỊ TỪ MAI

Mai bỏ thư vào bì. Cô bước ra sân. Bà Tình đang ngồi trước nhà. Mai nhắc cái ghế đẩu bên cạnh mẹ, ngồi xuống. Gió mát thổi mấy sợi tóc Mai bay tung. Ở nhà Mai búi tóc lên. Tóc Mai dài và nhiều nên búi lên trông rất đẹp. Bà Tình nhìn con thương mến. Mai gọi chuyện:

- Má à, sao má không đi bác sĩ, dạo này con thấy má yếu ghê.

Mà quả thật vậy, dạo sau này bà Tình yếu đi thấy rõ. Tại vì phải gánh vác một gia đình, lo lắng nhiều việc mà bà vốn đã có bệnh tim sẵn, bà yếu ớt hẳn đi. Con mệt tim đã nhiều lần làm khổ bà... Mai còn nhớ rõ, một hôm má Mai đang cho heo ăn sau nhà, bỗng nhiên từ từ quy xuống. Con mệt bất thình lình kéo tới. Có mấy chị em ở nhà, Mai không biết làm sao hơn là khiêng mẹ vào trong nhà rồi đánh dầu. Bà Tình tỉnh dậy liền sau đó, nhưng cũng từ đó, bà đâm ra yếu hẳn đi. Đã nhiều lần ông Tình khuyên bà nên đi bác sĩ, nhưng bà không chịu, cứ lần lựa mãi sợ tốn tiền. Một hôm ông nói quá bà mới chịu đi nhà thương bình dân. Ở đó người ta cho biết là bà Tình bị sưng cuống tim phải chạy chữa gấp.

Mai thấy má mình gầy và xanh, Mai không để cho mẹ làm gì. Cô đi học về là giặt giũ, nấu ăn. Nhưng bà Tình không muốn con khổ sở, nên bà thường tự tay làm lấy những lúc Mai đi học vắng.

Gió mát thổi lồng lộng. Hai mẹ con ngồi bên nhau. Mấy đứa nhỏ đang học bài trong nhà. Bà Tình lên tiếng:

- Thật má không biết nói sao - Vật giá lúc này cao quá.

Mai im lặng. Bà Tình nói tiếp :

- Con nhớ không, hồi đó má đi chợ một ngày năm ba

chục, mà bây giờ ba trăm vẫn chưa đủ.

Câu nói của bà Tình gợi cho Mai nhớ những ngày tháng gia đình Mai còn ở Kiến Phong, quận Cao Lãnh. Hồi đó ông Tình được cấp cho một căn nhà của Chánh phủ. Căn nhà, Mai nhớ rất rõ, nằm ngay mặt đường. Hồi đó, Mai học lớp nhì, nhưng rất thích trồng cây hơn là học bài. Mỗi ngày đi học, giữa đường thấy có cây nào đẹp là Mai lén bứng về trồng trước nhà mình. Mai trồng nhiều nhất là bông cúc dao. Bông màu tím, nhỏ bằng đầu ngón tay cái, có từng múi nho nhỏ kết lại với nhau. Trong những múi đó là mầm sống của hoa. Những hạt mầm đen đen đó, khi hoa tàn rụng xuống sẽ nảy mầm thành những cây mới. Hoa không có mùi hương gì, nhưng Mai thích là vì nhìn thấy nó đẹp mắt, với lại nó có một vẻ nho nhỏ dễ thương. Mai cũng thích trồng hoa mười giờ, loại hoa dễ trồng nhất. Trước sân nhà Mai buổi sáng trông đỏ hồng mặt đất vì hoa mười giờ nở.

Nhà Mai ở, con đường cái thẳng bằng luôn luôn ồn ào vì tiếng xe lôi. Xe lôi là một loại xe chỉ được sử dụng ở một số tỉnh miền Tây mà điển hình là tỉnh Kiến Phong. Xe gồm một cái thùng đóng bằng thiếc đủ cho hai người ngồi, dưới có hai bánh xe. Trước thùng, người ta móc vào với một chiếc mô bi lét. Và xe chạy dễ dàng. Bên kia đường cái là sân vận động. Sân vận động có một khán đài bằng gỗ rất đẹp. Tụi Mai thường chui vào

sân vận động để lên nhà đó chơi năm mươi. Sân vận động trông cỏ nhưng trông rất mượt, có chỗ chơi tê-nít, có chỗ chơi bóng rổ, chơi banh. Đi khỏi sân vận động là một thửa rừng rậm rạp. Bọn Mai thường vào đó hái trái cây dại hay bắt dế, cào cào. Đi lên một khoảng nữa là nhà thờ mới. Sở dĩ gọi là nhà thờ mới là vì quận đã có một ngôi nhà thờ rồi. Ngôi nhà thờ đã cũ, xây từ thời Pháp nên tường ngói loang lổ, đổ nát nhiều nơi. Cha Sở mới quyên tiền bổn đạo mà xây một ngôi nhà khác, dân chúng quen miệng gọi là nhà thờ mới. Nhà thờ xây mất một tháng, kiến trúc đơn sơ mà thanh nhã. Chung quanh nhà thờ mới, cha Sở cho trồng những loại hoa đẹp. Mấy đứa con nít bằng tuổi Mai, đi nhà thờ cứ lén bứt bông bị ông từ rượt chạy có cờ. Phía sau nhà Mai một khoảng là bờ sông. Con sông không rộng nhưng sâu, trên bờ sông người ta làm những miếng gỗ nhô ra để giặt giũ, tắm rửa. Bọn Mai thường ra đó tắm. Thường thường mùa mía, ghe mía người ta ra chợ, thế nào cũng ngang đó ghé bán. Lúc đó mía rất rẻ, một bó mười hai cây to chỉ mất có sáu đồng. Mai thường cùng chúng bạn mua mía, rồi vừa tắm vừa ăn. Ở gần bờ sông có nhà bà Tám. Bà Tám bán hàng quán trẻ con. Trước nhà bà có cây trứng cá rất to, nhiều trái. Những trái trứng cá đó, mọng nước, ăn vào ngọt ngon vô cùng. Bọn Mai thường đến nhà bà ngồi nghe bà kể chuyện. Bà Tám không có con cái, sống một thân một mình trong căn nhà nhỏ, bán

kẹo bánh cho con nít. Bà rất thương Mai, có lẽ tại Mai là đứa nhỏ lễ phép nhất trong bọn hay mò đến nhà bà. Bà Tám thường cho Mai mượn lồng để hái trứng cá ăn, không phải leo lên như mấy đứa khác. Bà nói leo lên như thế, vừa hái được ít, vừa nhớ ra mà sẩy tay té xuống thì nguy. Hơn nữa, con gái không nên leo trèo. Có những buổi tối, học bài xong đã tám, chín giờ, Mai lần mò ra nhà bà Tám. Đêm yên tĩnh, bà Tám ngồi trên chiếc chõng tre kê trước nhà. Thấy Mai qua thế nào bà cũng lấy kẹo bánh cho ăn và kể chuyện đời xưa. Răng bà đã rụng nhiều nên cách phát âm của bà không được đúng lắm, hơi khó nghe là khác. Thế mà Mai vẫn nghe và hiểu. Do đó bà Tám chịu kể chuyện cho Mai nghe nhất. Có những hôm bà ngồi nói chuyện Mai nghe đến khuya rồi mới dẫn Mai về nhà, xong bà mới về ngủ. Những kỷ niệm thời thơ ấu đó, Mai chẳng bao giờ quên được dù đã sáu, bảy năm trôi qua rồi. Mai làm sao quên được những lần bà ngoại Mai từ Huế vào tận cao Lãnh thăm con gái và các cháu. Những tháng ngày đó thật là thần tiên. Bà ngoại dắt Mai đi chợ, mua đồ nấu ăn, nhất là những ngày đó lại là ngày hè của Mai.

Mai còn nhớ có một hôm, bà ngoại thấy dưa hấu ngon nên mua về một trái thật to. Hôm đó cả nhà lại đi vắng, chỉ có Mai và ngoại ở nhà. Mai một mình ăn gần hết nửa trái. Tối đau bụng khóc, mẹ Mai ngạc nhiên hỏi tại sao. Mai giấu, bảo là không hiểu tại sao đau. Đến lúc bà

ngoại xuống tìm nửa trái dưa mang lên cho cả nhà ăn thì mới hay là nó đã không cánh mà bay mất rồi. Hôm đó Mai bị cả nhà cười cho một trận nên thân. Từ đó, Mai bỏ luôn tật ăn tham.

Thấy con ngồi ngẩn ngơ, bà Tình hỏi :

- Kìa Mai, nghĩ gì mà ngẩn ngơ vậy ?

Mai giật mình đáp lời mẹ :

- Thừa má, con nhớ Cao Lãnh.

- Ủ, Cao Lãnh...

Bà Tình như chợt nhớ ra :

- À, con nhớ bà thú y không ?

Mai đáp :

- Dạ nhớ.

Bà « thú y » là bà Trương Ty Thú Y, hồi đó ở trước mặt nhà Mai. Bà rất hiền, có bốn người con trai chớ không có con gái. Mai nhớ trong bốn người con của bà thì hết hai anh vào chủng viện. Đó là hai anh lớn. Còn anh Ngử và anh Dụng hồi đó hơn Mai bốn, năm tuổi thì vẫn còn ở nhà đi học. Mấy anh đó thương Mai lắm, vì Mai không có anh. Hôm nào mấy anh ấy đi đá banh

74 | Thụy Ý

lãnh thưởng về là thế nào cũng mang ra cho Mai. Nghe mẹ nhắc đến, Mai chợt nghe nhớ mấy người hàng xóm ở Cao Lãnh. Mai hỏi mẹ :

- Thừa má, con nhớ, mà chi vậy má ?
- Cách đây mấy hôm má có gặp bà thú y.

Mai nhồm người lên :

- Thiệt hả má ?
- Chẳng lẽ má nói chơi.

Mai mừng rỡ :

- Bà còn nhớ mình không má ?
- Nhớ chớ.
- Còn...

Mai ngập ngừng, cô muốn hỏi về Ngữ và Dụng. Mẹ Mai như hiểu ý con :

- Má gặp bà ấy, bà hỏi thăm mấy đứa bây lớn không. Bà nói con chắc dạo này lớn đại rồi.

Rồi bà Tình thở dài :

- Bà ấy thế mà buồn.

- Dạ sao vậy má ?

- Thì thằng Ngũ đó, nó chết rồi.

Mai thảng thốt :

- Chết ?

Cô nghe rùng mình. Anh Ngũ chết rồi ! Bà Tình tiếp :

- Nó thi đậu phần II xong đi lính, ra trường có bốn tháng đã chết. Bà ấy buồn lắm.

Mai im lặng. Hai mẹ con đứng lên đi vào nhà. Mai đến bàn học, giờ tập học bài trong khi mẹ Mai đi mắc mùng cho mấy đứa nhỏ. Mẹ Mai không cho Mai làm mấy việc lặt vặt như vậy. Mẹ Mai cho là Mai đã làm nhiều rồi. Hình ảnh anh Ngũ và những lời nói của mẹ như văng vẳng bên tai Mai. Cô thấy bài vở hơi nhảy múa. Tự nhiên Mai liên tưởng đến cái chết của một người thân nào đó trong gia đình mình. Và nếu... nếu mà... Mai không dám nghĩ tiếp là nếu mà ba, má hay một đứa em nào của Mai chết, không biết Mai sẽ đau khổ tới đâu...

Cả lớp đang học thì bỗng có cô Tổng Giám Thị tới. Cô mang tin buồn : Cô Mỹ, nữ giáo sư Pháp văn của lớp Mai vừa từ trần tại bệnh viện Grall. Cô Mỹ ốm đã

mấy tuần nay, cô Phương phải dạy thế. Cả lớp ai cũng mến cô Mỹ, vì cô rất dịu dàng và thương học sinh. Đứa nào cũng ứa nước mắt. Không khí trong lớp im lặng đến nỗi một con ruồi bay qua cũng nghe thấy tiếng kêu nữa. Cô Tổng Giám Thị đã ra khỏi lớp mà không khí bàng hoàng như còn nặng nề khắp phòng học. Cả lớp đứng im cho đến lúc cô lý hóa bảo ngồi xuống mới thảnh thơi buông mình trên ghế. Cô Mỹ chết rồi ! Bốn tiếng đó như vang vang trong đầu óc Mai. Cô Mỹ ! Mai làm sao quên cô được. Cô thương Mai nhất lớp. Bài nào của Mai cô cũng khen. Và cô tỏ ra quý Mai đặc biệt. Bây giờ cô mất rồi. Mới cách đây ba tuần, cô phát bài Pháp văn còn khen Mai làm Analyse logique khá nhất lớp. Mai nhớ đến khuôn mặt trắng xanh của cô. Đôi mắt to, buồn buồn. Cô đã lớn tuổi mà chưa lập gia đình, sống với cha mẹ và người em trai.

Cả lớp lo chuyện góp tiền mua tràng hoa phúng điếu. Buổi học hôm đó buồn da diết. Mai về xin mẹ tiền. Bà Tình cho con một trăm. Một trăm bạc đối với gia đình Mai là quý lắm. Đào đâu cho ra tiền. Mai cầm trăm bạc, nhìn các bạn góp năm ba trăm mà ứa nước mắt. Nhưng Mai tự an ủi, ăn thua là ở tấm lòng mình chứ đâu phải mấy trăm bạc là quý. Mai thương cô, Mai nhớ cô và đêm nào Mai cũng sẽ cầu nguyện cho cô, thế là đủ rồi.

Đám tang cô Mỹ thật đông đủ. Học sinh đi đưa không thiếu một lớp nào. Vòng hoa cườm chở hai mươi xe xích lô, học sinh đi bộ, quan tài cô chở bằng xe tứ mã. Đám tang cô lớn quá. Từ hai hôm trước Mai đã sửa soạn hàng giờ cho ngày hôm nay, vì ngày hôm nay Mai phải làm một việc trọng đại, đại diện lớp mình lên đọc lời cuối cùng trước quan tài cô, trước khi hạ huyệt. Mọi nghi thức tôn giáo đã xong, Mai run run bước ra, tay cầm tờ diếu văn đã được viết sẵn. Mỗi lớp đều cử đại diện lên để tỏ lòng thương tiếc người quá cố. Nước mắt rung rung, Mai nói như trong mơ. Mai đọc một cách cảm động trước một số quá đông thính giả lớn tuổi. Bài diếu văn của lớp Mai coi như thành công nhất vì điệu bộ và giọng Mai diễn tả. Mọi người cúi đầu trước tiếng nói chân thành của một đứa học trò nhỏ thiết tha nhắc nhở với người cô thân yêu trước khi vĩnh viễn nằm sâu dưới ba thước đất. Mọi người cúi đầu cảm động trước những lời hứa của một lớp học đã được cô chăm nom săn sóc. Sở dĩ lớp Mai được lên đọc trước tiên là vì cô Mỹ là giáo sư hướng dẫn lớp Mai. Cô là người mẹ thứ hai cho cả lớp. Mai đọc xong òa khóc nức nở và chạy về chỗ đứng. Không khí chợt bùng lên những tiếng khóc than ai oán của gia đình cô Mỹ. Nhìn cảnh bà mẹ già tóc bạc lùm khum chống gậy đi đưa đám con, ai mà không mũi lòng ? Đã mấy lần bà ngất đi tưởng không còn dậy nổi. Hai cô Phương và Lan dìu bà đi. Mấy bà chị của cô

Mỹ, mỗi người dắt một đàn con thút thít đứng bên quan tài em. Từ hồi nhỏ, Mai chưa bao giờ được đi coi đám tang ai. Bây giờ, nhất nhất những cảnh ấy đều ăn sâu vào trí não non nớt của cô. Mai tưởng chừng như mình không thể nào quên được bất cứ một hình ảnh nào trong đám tang cả.

Buổi tối trở về, lòng Mai như mang một nỗi buồn mới lạ, một nỗi buồn mà Mai không biết nên gọi bằng gì. Mai cảm nghe tâm hồn mình dậy lên một niềm nôn nao kỳ lạ rồi bùng lên, rồi lại dịu xuống. Mai kết luận vội vàng rằng đó là vì lòng thương cô mà ra. Mai đâu thể hiểu được, mỗi người đều có một linh tính. Và chính cái mằm rung động nôn nao sâu xa kỳ lạ trong tâm hồn Mai hôm đó chính là tiếng nói của linh tính.

Tối hôm đó, Mai lấy giấy bút viết thư cho Liên. Mai kể cho bạn nghe về cái chết của cô, về những nỗi xúc động hầu như kỳ lạ của mình.

Hai tuần sau, Mai nhận được thư Liên. Liên đau đớn vì không đưa được người cô thân yêu đến phần mộ lần cuối. Liên kể chuyện Paris và sau cùng kết luận như Mai, rằng cái cảm giác Mai bắt gặp, theo Liên, chính là một sự đau đớn tột cùng trong sự mất mát.

Hôm nay là ngày giỗ ông ngoại Mai. Mỗi năm đến ngày ông ngoại mất, ba má Mai xin lễ và má Mai đi chợ làm những món ăn ông thích. Xong, cả nhà quây quần chung quanh chiếc chiếu trải giữa đất và nghe ba Mai nói chuyện về ông. Giỗ ông ngoại, đứa nào cũng thích vì lúc sinh thời, ông ưa ăn ếch, nên ngày giỗ ông má Mai mua ếch. Ếch xào, ếch um, ếch nấu canh. Ngày giỗ của ông lại vào tháng mà ếch béo ngậy. Buổi sáng Mai thúc các em dậy đi xem lễ cho ông. Mỗi chị em lục đục rửa mặt rửa mũi. Mai thay quần áo cho mấy đứa nhỏ rồi cả nhà đi lễ. Trời còn sớm, gió khuya lạnh thật lạnh còn thổi phàn phật qua những dãy phố lâu năm san sát nhau. Mai cuộn hai tay vào hai vạt áo dài. Làm như thế rất đỡ lạnh. Thằng em nhỏ của Mai đi sau lưng Mai, thấy chị làm vậy cu cậu cũng bắt chước. Nhưng nó làm gì có áo dài mà làm theo cho nên cu cậu lót tót chạy theo sau lưng chị, nín vạt áo dài sau của Mai và cho hai tay vào. Cứ như thế hai chị em làm thành một cái « người có đuôi » đi trong phố đêm. Nhà thờ đã đông người, đèn sáng choang. Bước vào nhà thờ nghe một cảm giác âm cúng rờ rệt chạy khắp thân thể. Bọn Mai chọn một dãy ghế ngồi chung với nhau. Lễ xong thì trời đã khá sáng. Mai giục các em đi mau để về còn sửa soạn đi học nữa.

Trưa hôm đó, buổi cơm cũng như mọi ngày giỗ, ồn ào, bởi vì mấy đứa em Mai đang thì thào về những thành tích của ông ngoại mà ba sắp kể.

Ông ngoại Mai là một người rất can đảm. Từ nhỏ, ông vốn đã không sợ ma. Lớn lên, chuyện đó đối với ông lại càng vô lý và huyền hoặc dù rằng đã nhiều lần chính tui ma đã hiện ra để trêu ông. Ông ngoại của Mai ưa đi câu. Ông giảng mời để bắt ếch và săn những con thú ăn đêm.

Giọng ba đều đều duyệt qua các thành tích sáng chói trong cuộc sống của ông ngoại. Đối với tui em trai nhỏ nhỏ của Mai, ông ngoại là một hình ảnh thần tượng, điển hình cho sự gì oai dũng nhất. Ba đã kể xong tiểu sử của ngoại, cả nhà bắt đầu dùng cơm. Mai thích nhất món ếch chiên, nên cô cứ muốn gấp, nhưng lại ngại vì má Mai làm không nhiều mà các em thì thích. Do đó Mai cứ bỏ đĩa của mình sang những phần ăn khác. Má Mai để ý thấy con gái như vậy nên gấp con ếch chiên vàng ngậy bỏ vào chén mai. Ba Mai vừa ăn vừa khề khà bên ly rượu đế.

Hồi trước, khi gia đình còn khá giả, ba Mai thường uống rượu. Nhưng từ khi sa sút, chỉ những dịp nào quan trọng thì ba Mai mới dùng một tý rượu mà thôi. Ba Mai cũng không uống nhiều. Bữa cơm trôi qua vui vẻ. Má Mai luôn nhắc rằng ba Mai là ông rể được ông ngoại bà ngoại Mai quý trọng nhất nhà. Ba Mai nghe thế lại cười và kể thêm vài thành tích của ngoại.

Dọn dẹp xong, Mai định đi gọi đầu thì bỗng nghe có tiếng mẹ gọi. Cô chạy lên nhà, một cảnh tượng diễn ra trước mắt làm Mai hốt hoảng : Ba Mai đang nằm trên đi-văng, vẻ mặt mất thần, còn mẹ Mai thì đang cuống quýt chạy qua chạy lại. Mai hoảng hốt chẳng hiểu chuyện gì đã xảy ra, cô vội chạy đến bên ba. Ông Tình đang còn tỉnh, thấy con, ông ra dấu cho Mai lại gần hơn. Ông thì thào :

- Ba nhức đầu quá, con biểu đưa nào kêu cho ba cái xe taxi.

Mai giật nảy cả mình. Kêu xe ! Hẳn là ba Mai phải cảm thấy trong người khó chịu lắm nên mới bảo kêu xe, vì từ trước, ba Mai chưa bao giờ bảo kêu xe để đi nhà thương cả. Mai nghe hai hàm răng của mình đánh nhau kêu cồm cộp. Một cảm giác lạnh giá truyền khắp thân thể Mai. Cô lắp bắp không muốn ra tiếng :

- Sơn... Sơn đâu... đi kêu taxi mau !

Má Mai chạy đến quỳ bên đi văng.

- Ông... Ông thấy trong người bây giờ ra sao hả ông ?

Ba Mai đáp :

- Không sao đâu bà, tôi chỉ nhức đầu thường thôi.

Nhưng Mai hiểu ba Mai đáp như vậy chỉ là để trấn an má Mai thôi. Thật ra, tia nhìn của ba Mai bắt đầu rối loạn và ánh mắt hơi lạc thần. Mai thu hết bình tĩnh nắm chặt lấy bàn tay ba, bàn tay nóng hầm hầm. Ba Mai chỉ kêu lên những tiếng nho nhỏ nhưc đầu quá. Ngoài ra ông không nói gì thêm. Cũng dễ hiểu là bởi vì mẹ Mai đau tim, ba Mai không muốn làm kinh động mẹ Mai, nên dù đau đớn ông cũng cố giấu không nói ra cho vợ con hay. Má Mai ngồi như pho tượng trên cái ghế gỗ. Hai mắt bà nhìn trừng trừng ông Tình đang lăn trở kêu đau đầu. Con mệc đầu chột kéo về nhưng bà gượng lại được. Khuôn mặt ông Tình mỗi lúc một đỏ thêm lên.

Chiếc xe taxi đã đến đầu hẻm. Vì hẻm nhỏ nên xe không vào được. Mai ôm tay ba nói :

- Ba ơi, xe tới rồi ba.

Ông Tình thì thào :

- Hà... Đâu xe đâu ?

Tuy miệng ông nói mà đôi mắt ông vẫn nhắm nghiền. Mai nói :

- Dạ xe ở ngoài hẻm đó ba.

- Con... con nói xe vô đây.

- Dạ hẻm mình xe vô đâu được ba.

Ông Tình lại lăn trở kêu đau. Mai rói rít chạy ra kêu thằng Sơn - Hai chị em đến bên ba Mai - Mẹ Mai cũng đến, nhưng thoáng nghe tiếng bà Tình, ông Tình đã mở bừng mắt. Ông nói :

- Bà đi nghỉ đi. Tôi không sao hết. Để con nó đưa tôi đi bác sĩ, nhà thương. Mình đi nghỉ đi.

Bà Tình đã mệt trong người lắm rồi. Nhưng thấy chồng như vậy bà rối trí quá nên không biết phải làm gì. Mai hỏi ba :

- Thừa ba, ra xe nha ba ?

Ông Tình yếu ớt :

- Ba... con và Sơn dìu hai bên tay ba. Ba đi không được đâu.

Hai chị em chạy đến hai bên ông Tình. Vịn mỗi tay vào mỗi đứa con, ông Tình từ từ đứng dậy. Hai chị em dìu ông ra xe taxi. Buổi trưa lười xóm ngủ hết nên không có ai phụ lực. Cửa xe taxi vừa mở là ông Tình đã buông người vào. Ông gục lả mình trên nệm xe. Mai chui vào ngồi bên cạnh ba. Chiếc taxi đóng sầm cửa lại. Tài xế hỏi :

- Đi đâu đây ?

Mai nghe ba nói gì nhỏ nhỏ trong miệng. Cô cúi sát xuống.

- Cho ba vô nhà thương Chợ Rẫy đi.

Mai lập lại câu nói, bác tài bẻ tay lái cho xe qua đại lộ Trần quốc Toản. Buổi trưa im vắng xe cộ, chiếc xe lao đi trên con đường im vắng. Ngồi cạnh ba trên xe, đầu óc Mai quay cuồng trăm ngàn ý nghĩ. Tất cả những tư tưởng của Mai như xoắn lại với nhau, siết lấy nhau rồi lại chột bung ra. Cứ như thế, Mai không phân tích được mình đang nghĩ gì, cần gì. Tất cả xảy ra chớp nhoáng quá làm Mai không kịp nhận xét. Chợt ông Tình nghiêng người qua một bên, nôn thốc tháo. Mai một tay đỡ đầu ba, một tay vịn thành ghế cho khỏi ngã. Ông tài xé hỏi :

- Sao vậy, ông nôn hả ?

- Dạ, ba cháu chắc bị lộn ruột.

- Chắc đang nhức đầu mà đi taxi nên thế đó.

Xe ngừng trước bệnh viện Chợ Rẫy ở phòng cứu cấp. Người ta đem chiếc băng ca ra, nhưng ba Mai đã hầu như mê man, không còn biết gì nữa. Chỉ thỉnh thoảng ông kêu « nhức đầu quá » mà thôi. Mai không biết làm thế nào thì vừa đó thằng Sơn cũng đi xe đạp tới. Hai chị em phụ với người y tá đưa ông Tình từ xe taxi lên chiếc băng ca. Hai tay Mai lạnh buốt và mướt những mồ hôi.

Nỗi lo sợ tràn ngập thân thể làm Mai đôi lúc thấy như không còn cảm giác nữa. Đôi lúc Mai muốn suy nghĩ, nhưng Mai thấy đầu óc mình trống rỗng và tê buốt. Làm một cử động nhỏ Mai cũng thấy khó khăn. Vị bác sĩ đứng lên đặt ống nghe trên ngực ba Mai. Khuôn mặt ông chợt mang một nét trầm trọng nào đó làm Mai hốt hoảng. Ông nói :

- Ông nhà có bị té không cô ?
- Dạ thưa bác sĩ, không.
- Chắc ông ấy có nôn ?
- Dạ có, mới lúc đi xe đây thôi.

Vị bác sĩ mím môi, quay trở lại bàn thuốc. Mai để Sơn đứng canh chừng ba, theo chân vị bác sĩ. Giọng cô trên xuống nghe như từ một bên bờ xa xăm nào :

- Thưa... thưa bác sĩ... Ba tôi làm sao thế ?

Vị bác sĩ nhìn Mai, ánh mắt bao hàm một sự thương hại. Ông chậm rãi nói :

- Ba của cô... ông nhà đã bị vỡ mạch máu.

Mai đưa tay lên bịt miệng cho khỏi kêu rú lên một tiếng thảm thiết. Hai mắt Mai mở trừng trong khoảng không, tứ chi nghe rũ liệt. Đứt ? Vỡ mạch máu ? Trời

ơ! Mấy tiếng đó gieo vào lòng Mai như xé nát tâm hồn nhỏ bé. Mai muốn ôm mặt chạy vụt ra khỏi phòng trực bác sĩ, nhưng Mai tự hiểu mình không thể chạy được. Mai thất thủ bước ra. Thằng Sơn đang cầm cái quạt, quạt nhẹ nhẹ trên người ông Tỉnh, thấy chị ra, quay lại :

- Ba sao đó chị Mai ?

Mai lắc đầu, cô không muốn nói cho Sơn biết - Nó biết làm gì - Rồi cũng thế mà thôi, không cứu vãn được gì hơn. Nhưng ánh mắt Sơn nhìn chị van lơn. Mai buột miệng :

- Ba bị vỡ mạch máu rồi.

Mai thấy Sơn đang đè nén chịu đựng một sự gì tồi tệ. Khuôn mặt nó biến đổi dữ dội, hai mày nó nhíu lại rồi cặp mắt chớp mau. Hai chị em nhìn nhau lặng lẽ. Giờ phút này hai chị em không hiểu phải nói gì với nhau, dù trong cả hai, ai cũng thấy và hiểu rằng mình cần nói lên - nói gì cũng được nhưng mà phải nói.

Cô y tá đến bên Mai dịu dàng :

- Em đẩy ba em về phía phòng 26.

Mai ngược nhìn cô, cảm động vì trong ánh mắt cô bao hàm một tình thương nhỏ. Mai hỏi lại :

- Thưa cô, phòng 26 ở đâu ?

- Em đi hết dãy hành lang này, quẹo trái.

Sơn đỡ một đầu băng ca lên, nó kéo còn Mai đẩy. Cứ như thế hai chị em băng hết dãy hành lang dài. Đến trước phòng 26, Mai còn đang bối rối chưa biết phải làm sao thì cô y tá lúc nãy đã trở tới. Tay cô cầm hai chai nước biển. Cô đi với một người nam y tá. Ông này đỡ ba Mai lên giường. Họ đo áp huyết cho ba Mai và đâm vào tay tìm mạch máu. Hai tay ông Tình bị cột chặt lại để cho nước biển vào. Mai ngược nhìn lên, mấy giọt nước chảy chậm chạp và nặng nhọc. Thằng Sơn đề nghị:

- Thôi bây giờ ba đã nằm đây, chị Mai ngồi với ba, em về báo tin cho mọi người biết.

Mai do dự :

- Hay là... Sơn ở đây với chị luôn đi.

- Nếu em ở đây thì nhà không thể nào biết được. Khô vậy.

Mai thấy nó cũng có lý. Ở nhà má Mai chưa biết ba Mai được đưa đi đâu, chắc đang nóng lòng lắm. Còn cả hai chị em cùng ở đây thì cũng chẳng lợi gì. Bề nào thì ở đây cũng khá yên, có y tá, bác sĩ. Mai đỡ cái quạt trong tay em quạt nhẹ nhẹ trên mình ông Tình. Thì ra ông bị áp huyết cao đến vỡ mạch máu. Mai đau đớn nhìn cha

nằm thở mà không còn biết gì nữa. Chẳng hiểu người ta có hy vọng gì cứu thoát ba của Mai không. Mấy giọt nước biển nhỏ đều và chậm. Mai muốn khóc mà sao nước mắt như khô ráo, không có lấy một giọt. Mai lấy làm ngạc nhiên. Từ trước đến nay, chính Mai là đứa mau nước mắt nhất nhà. Đụng một tý gì Mai cũng khóc được. Thế mà không hiểu sao bây giờ Mai nghe xót xa mà không khóc được. Bàn tay Mai cầm quạt trở nên nặng nề. Một ý tưởng bùng lên trong đầu Mai... Nếu ba chết ? Ồ không ! Mai không muốn nghĩ như thế. Gia đình mình không thể bất hạnh như thế được. Ba Mai sẽ còn sống, sống để nuôi tụi Mai. Ba Mai còn trẻ, ba Mai hiền lành, làm sao ba Mai có thể chết được ? Mai run rẩy không dám nghĩ đến tiếng « chết ». Tiếng đó nghe sao mà dễ sợ ! Mai chồm người lên nhìn vào khuôn mặt ba. Trên khuôn mặt đã đóng kín đó, có một cái gì như báo cho Mai biết rằng tất cả những hy vọng cũng không ích gì. Thốt nhiên Mai rùng mình. Một bác sĩ khác tới dùng tay vạch từng con mắt của ba Mai, dùng đèn pin rọi vào. Ông hơi lắc đầu, có vẻ thất vọng. Mai nhìn ông cầu khẩn, nhưng ánh mắt của ông đã thay ngôn ngữ mà trả lời cho Mai rồi. Mai gục đầu xuống giường trải drap trắng. Một lát sau, bác sĩ đã ra khỏi phòng từ bao giờ mà Mai vẫn không hay.

Thằng Sơn về và đã trở lên với mấy người bà con. Tất cả đứng im lặng bên giường ba Mai. Những giọng thì

thầm nho nhỏ. Sự im lặng trong phòng thật dễ sợ. Mai đứng lên kêu em ra góc, hỏi :

- Má đâu ?

- Dạ cậu Sang nói má đang đau tim nặng, sợ cho biết bệnh tình bây giờ rồi má lên cơn mệt nằm luôn thì khổ.

Mai bứt rứt :

- Nhưng chẳng lẽ không cho má biết hay sao ?

Son nhìn chị nghiêm trang :

- Bác sĩ có nói gì về bệnh tình ba không chị ?

- Ít hy vọng lắm. Theo chị thì giờ này nên cho má vào.

- Em không biết. Chị hỏi ý kiến cậu Sang xem.

Mai rời em, đến bên mấy ông cậu, ông anh họ. Mai len đến cạnh cậu Sang.

- Thừa cậu...

- À, Mai đó hả ? sao cháu ?

Ông bước khỏi đám người, đi chậm chậm ra khỏi phòng. Mai bước theo cậu vì hiểu là ông đang muốn nói gì với mình. Quả nhiên, vừa khuất cửa phòng ông Sang

đã lên tiếng :

- Bình tình ba con cậu coi có mời trăm trọng. Bây giờ cậu định đưa má con vào.

Mai mừng rỡ :

- Dạ, cậu cho má con vào thăm ba con một chút đi cậu.

- Khoan đã, cậu sẽ đưa má con vào, nhưng trước hết là bây giờ phải đi rước cha đã. Để ba con chịu các phép rồi rước má con sau cũng không muộn.

Cậu Sang nói xong, đi thẳng ra cổng bệnh viện luôn. Mai đứng ngẩn ngơ trông theo cậu. Nắng trưa làm rất mặt nhưng Mai hầu như không còn cảm giác gì nữa. Thần kinh cô như tê liệt. Mai nhấc chân lên - Những bước chân Mai nghe nặng nề trên lối bệnh viện. « Ba sẽ chết ! » . Ba tiếng đó gieo vào đầu Mai như một điệp khúc kinh hoàng. Tự nhiên Mai ôm mặt. Ồ không, ba ơi ! Ba không thể chết được. Ba của con. Chúng con cần ba. Chúng con thương yêu ba, ba ơi ! Ba đừng bỏ tụi con ba ơi ! Mai đi như người mất hồn vào phòng bệnh viện.

Một lát sau thì cậu Sang rước cha đã vào tới. Vị linh mục làm các phép bí tích. Ba Mai vẫn nằm im. Chân tay ba Mai nóng hổi một cách kỳ lạ. Mai lần tay trên thân

thể ba. Trời ơi ! Ba không thể chết được mà, ba không bỏ tụi con được mà ba ơi ! Bàn tay Mai lạnh buốt trên làn da ba nóng bừng bừng. Các phép đã xong, vị linh mục đứng lên nói riêng với cậu Sang mấy câu chuyện. Thằng Sơn đứng ở góc phòng, khuôn mặt khô ráo không nước mắt nhưng nó cũng mang một nét rối loạn trầm trọng. Cậu Sang nói với người anh họ của Mai :

- Anh ở đây coi với mấy đứa nhỏ này. Tôi về rước chị lên một chút.

Mai đứng dậy :

- Cậu cho con theo.

- Chi vậy ?

- Dạ, con về với má con chút.

- Cũng được.

Mai bước theo cậu. Về đến nhà, Mai thấy mấy em lúi thủi trong góc nhà, má Mai thì đang nằm trên đi văng, dì Sang và bà chị họ Mai đang đánh dầu cho má Mai. Sự tình đang như vậy, không hiểu làm sao mà nói cho má Mai hiểu được tình cảnh của ba Mai trên bệnh viện. Mai phân vân, nhưng cậu Sang đã bình tĩnh bước vào nhà. Dì Sang vừa thấy chồng về đã đứng bật dậy. Giọng dì đầy vẻ lo âu :

- Sao mình ?

Cậu Sang không đáp lời vợ, chỉ lắc đầu, cái lắc đầu thay cho một câu nói thương tâm mà cậu tránh không thốt ra miệng. Má Mai đang nằm rũ người, nghe cậu Sang về cũng cố gượng lên.

- Cậu về đó à. Nhà tôi sao cậu ?

- Dạ, thưa chị...

Cậu Sang ngập ngừng, liếc nhìn vợ.

- Dạ... em tính đưa chị lên gặp anh bây giờ.

Như có một sức mạnh vô hình nào truyền vào mạch máu, má Mai vùng ngồi dậy. Dì Sang đưa tay đỡ vì sợ má Mai té. Nhưng không, bà Tình ngồi rất vững. Bà cúi tìm đôi dép và đứng lên. Bà im lặng không nói gì, nhưng sự im lặng của bà mới đáng sợ. Chợt bà trông thấy Mai - Mai này giờ đứng trong xó nhà - giọng bà muốn ghen :

- Con đây à.

- Dạ, thưa má.

- Ba khá không con ?

Mai không dám trả lời mẹ. Cô nhìn cậu, nhưng ông

Sang ra hiệu cho Mai đừng nói gì. Mai đánh trống lảng :

- Má sửa soạn đi với cậu Sang má.
- Thôi đi chứ, sửa soạn gì con. Má nóng ruột quá rồi.

Ông Sang ra xe, Mai nổi gót mẹ. Dì Sang phải ở nhà trông mấy đứa nhỏ. Mai nhìn thấy em mà ứa nước mắt. Đứa nào đứa đó buồn thiu. Chúng nó có lẽ chưa hiểu gì, nhưng thấy vẻ trầm trọng của người lớn nên cũng sợ. Mai muốn chạy đến ôm lấy em dỗ dành, nhưng Mai lại phải theo mẹ vào nhà thương. Trở lại lần này, Mai hiểu rằng tính mạng của ba Mai không thể nào cứu vãn được nữa. Nhưng Mai cố nén không khóc. Mọi người đứng quanh giường của ba Mai. Thấy mẹ Mai vào, tất cả đều lùi ra nhường chỗ. Bà Tình đứng nhìn chồng đang thoi thóp từng phút chống chọi với thần chết. Nhưng tuy còn sống mà ông đã mê man không còn biết gì nữa. Bà quỳ xuống bên giường chồng gục đầu vào chăn khóc. Bà khóc không thành tiếng nhưng những giọt nước mắt và khuôn mặt bà hùng biện hơn cả tiếng nấc, nó tố cáo một nội tâm đang bị dày xéo và đau đớn dữ dội. Hai bà chị họ của Mai đến dìu bà Tình đi ra. Cậu Sang đến gần.

- Chị thăm anh rồi, thôi về nhà nghỉ một tý.

Bà Tình yếu ớt :

- Nhà tôi...

Cậu Sang cúi đầu :

- Dạ..., anh sẽ về nhà chiều nay.

Bà Tình thất thểu theo hai người đàn bà. Còn lại trong phòng, Mai và Sơn đưa mắt nhìn không chớp vào bình dưỡng khí. Nó yếu dần dần và đột nhiên ngưng hẳn. Cậu Sang kêu lên :

- « Chúa ơi ! »

Và đưa tay xem đồng hồ. Mai và Sơn chạy lại quỳ xuống chân giường. Mai ôm chân ba nóng hổi. Những giọt nước mắt của Mai thấm ướt khoảng drap trắng. Có ai kéo cánh tay Mai. Một giọng nói cất lên :

- Cháu đừng cho nước mắt nhỏ xuống xác ba.

Mai giằng tay ra để chạy đến bên ba, nhưng bàn tay nắm chặt quá, Mai không thể vùng vẫy được. Cô yếu đuối nhìn thân xác ba lạnh dần dần, bàn tay và chân hơi móp lại, màu da sao thấy như vàng hơn thường lệ. Tiếng cầu kinh đầu chột nổi lên nho nhỏ. Mọi người làm dấu thánh giá và đọc kinh cho linh hồn người quá cố. Nhân lúc đó, Mai gỡ tay bà chị và chạy lại đến bên xác ba. Cô không khóc, cô chỉ quỳ ôm chân ba nói nho nhỏ :

- « Ba ơi ! Ba ơi ! Ba đi thật sao ba ? Ba ơi ! Có phải là ba nằm đây không ba ? Sao thân ba lạnh dần dần như thế này ? Ba ơi ! Sao cũng được. Con muốn nghĩ đến bất cứ một chuyện gì chứ không thể nghĩ là ba đi được ba ơi ! Ba đừng bỏ tội con nghe ba ? Mấy đứa em con nó chưa nói, chưa thấy được ba lần cuối. Ba ơi ! Sao ba đi mà không nói lời nào với má, với con ba ơi ! »

Mai cứ thì thầm mãi hai tiếng ba ơi ! Và thật ra bây giờ đầu óc Mai trắng xóa. Mai không muốn nghĩ gì nữa, muốn nhớ gì nữa. Mai muốn quên đi rằng ba Mai đã chết. Mai không dám nghĩ rằng nay mình không bao giờ có quyền được gọi hai tiếng « ba ơi » nữa.

Giấy nhà thương đã làm xong. Cậu Sang xin đưa xác ba Mai về nhà. Vì không phải là chứng truyền nhiễm nên nhân viên nhà thương đồng ý, nhưng họ bảo chờ đến một giờ nữa đã. Cậu Sang lo về nhà trước để sắp đặt lại nhà cửa lấy chỗ để ba Mai nằm.

Cậu Sang đi rồi, mấy người bà con đứng tránh ra xa xa nhường chỗ cho Mai và Sơn. Hai đứa đứng dưới chân giường ba. Sơn hai mắt đỏ ngầu, nhưng Mai không thấy một giọt nước mắt nào. Nó không khóc được hay nước mắt nó đã khô cạn ? Đầu nó cúi xuống trong một tư thế buông xuôi. Mai nhìn em và thốt nhiên cô hoảng hốt, ý tưởng từ đâu kéo nhanh về làm chặt cả đầu óc nãy giờ trắng xóa của Mai. Cô hình dung đến một ngày mai,

không còn ba nữa, má đau yếu, tất cả trách nhiệm sẽ đổ xuống Mai. Mai không sợ, nhưng Mai lo ngại mình không đủ khả năng để gánh vác trách nhiệm đó. Thằng Sơn đã lớn, phải cho nó học hành tới nơi tới chốn. Bốn đứa em trai của Mai, một đứa em gái, Mai phải làm sao mà gánh vác cho chu toàn. Mai muốn bật hét lên, nhưng cổ Mai sao nghẹn tiếng. Mai ôm mặt chua xót. Mấy đứa em Mai, chúng nó tội tình gì mà phải chịu mồ côi cha? Mai vuốt vuốt làn da chân ba. Chân đã bắt đầu lạnh, mấy ngón chân cứng đờ. Mai mân mê mấy ngón chân ba, nhớ đến lần ba Mai bị té xe trầy cả bàn chân, mỗi ngày Mai làm thuốc cho ba. Bây giờ ba chết, ba sẽ nằm sâu dưới ba thước đất, ba mang theo bàn chân với mấy vết sẹo nhỏ mà con đã từng băng bó cho ba. Ba mang theo tiếng ngáy đều đặn trong căn nhà nhỏ thân yêu. Ba mang theo những tiếng cười ròn rã những lần ba đọc câu gì mà tụi con đoán trật. Ba đi, mang theo ánh mắt nghiêm trang mà đầy trù mến của ba.

Mãi nghĩ ngợi mà cậu Sang đã trở lại lúc nào. Mọi người lo đưa ba Mai trở về nhà. Ông Tình được nằm ngay ngắn chính giữa nhà, trên chiếc đi văng. Các em Mai ngoài những đứa lớn đã hiểu biết, còn một hai đứa nhỏ chưa biết gì, thấy mẹ và chị khóc cũng khóc theo. Buổi tối hôm đó, nhà Mai rộn rịp vì hàng xóm đến giúp may áo tang. Họ khiêng bàn máy đến để đầy khoảng sân nhà. Đèn đuốc bật sáng choang, máy may kêu đều

tai. Suốt đêm Mai không ngủ. Mai ngồi cạnh xác ba trong khi cả nhà đã đi ngủ. Không khí im lặng và buồn đến rùng mình. Mai bắc một chiếc ghế đầu, ngồi bên cạnh xác ba Mai đã được phủ drap trắng từ đầu. Khuôn mặt ba Mai đã bắt đầu ngả sang màu vàng. Trán ông lạnh và hình như có rịn những mồ hôi. Hai tay ông đã cứng không thể đung đẩy hay sửa lại. Hai mắt ba nhắm nghiền, không bao giờ mở ra nữa.

Mai ngồi bên cạnh ba, lâm râm cầu nguyện. Mai không thấy buồn ngủ mặc dù cả ngày cô lãng xãng không bao giờ được nghỉ ngơi. Mai nhìn mãi khuôn mặt ba mà không thấy chán. Chừng như Mai muốn thu hình ảnh thân yêu này vào tâm hồn, vì ngày mai là cô không còn bao giờ được nhìn thấy ba cô nữa. Đêm đến thật là đen. Thỉnh thoảng Mai rời chỗ ngồi, bước ra ngoài trời. Bầu trời đầy những sao lấp lánh. Đêm đẹp và yên tĩnh. Tự nhiên Mai mong sao cho đêm cứ mãi kéo dài, cho ngày không bao giờ đến để Mai không phải xa ba, để người ta không liệm ba Mai vào quan tài đóng kín.

Nhưng việc gì rồi cũng diễn tiến bình thường. Ngày hôm sau, liệm ông Tình xong, bọn Mai mặc áo tang rộng. Nhìn mấy đứa em xúng xính trong áo tang, cười đùa vui vẻ, Mai đau đớn trong lòng như ai lấy dao mà đâm thẳng vào. Trưa hôm đó, cậu Sang kêu Mai xuống nhà và bảo :

- Cậu thấy cháu có vẻ đuối sức lắm rồi. Để khách khứa công việc đó cho các cậu dì anh chị đây lo, cháu hãy đi nghỉ một lát.

Mai vâng lời cậu ngay, vì thật ra Mai cũng đã quá mệt. Mai nghe tứ chi mình rã rời tưởng chừng như không còn hoạt động được nữa. Mai leo lên gác, để nguyên đồ tang, cô buông mình xuống chiếu.

Mai tỉnh dậy trong một trạng thái bàng hoàng. Cô ngỡ như mình vừa qua một cơn mơ và cô mong sao mình vừa qua một cơn mơ thật. Nhưng không, sự thật vẫn là sự thật. Bộ đồ tang trên người Mai đã nói lên điều đó. Mai ôm mặt khóc một lúc rồi thất thểu đi xuống nhà.

CHƯƠNG VII

Thâm thoát mà ba Mai qua đời đã được một tháng. Trong một tháng đó, biết bao nhiêu biến cố xảy đến cho gia đình Mai. Từ ngày ba Mai mất, má mai đau ốm liên miên, tiền bạc trong nhà dần dần cạn. Mai nghỉ học giữa niên khóa. Mới đầu Mai xin nghỉ má Mai không bằng lòng. Bà Tình không muốn cho con đang dở. Nhưng câu chuyện sau đây xảy ra và Mai bắt buộc phải ra đời.

Bà Tình ốm rất nặng. Trong nhà không còn tiền bạc. Mai chạy qua cậu dì Sang để mượn tiền, nhưng lại nhằm lúc cậu dì đi Mỹ Tho một tuần mới về. Hàng xóm thì người ta cũng không xấu gì, nhưng vay họ cũng đã nhiều rồi. Hơn nữa, người ta thấy tình cảnh gia đình Mai như thế ai mà dám cho mượn tiền. Mai thất thủ bước đi. Đến nhà nào thì họ cũng không cho vay, mà ngày mai là ngày cuối cùng của thời hạn phải đóng học phí cho mấy đứa em Mai. Má Mai thì liệt giường nằm đó, đâu có lo lắng gì được. Đầu óc Mai rối như tơ vò. Mai bỏ học đã mấy ngày nay, công việc ở nhà không ai lo, các em chưa có tiền đóng tiền học. Ngày mai - Ngày mai - Nội trong ngày hôm nay, Mai phải xoay sở cho được một số tiền tám trăm đồng để ngày mai đóng tiền học cho mấy em. Về đến đầu phố lúc nào mà Mai cũng không hay. Chợt mắt Mai đập vào hàng chữ « Viện uốn

tóc Đài Trang ». Mai không quên là dạo trước Mai đi học về ngang đây, bà chủ tiệm đứng chơi trước nhà, thường tấm tắc khen mái tóc Mai đẹp. Mai chột lóe lên trong đầu một ý nghĩ. Mai ôm mái tóc mình, hôn vào làn tóc nhung mượt, mái tóc mà Mai đã nâng niu từ nhỏ, mái tóc mà Mai đã quý như bản thân mình. Mai đứng rất lâu trước cửa tiệm. Mai muốn vào dạm bán mái tóc mình, để lấy tiền đóng học cho mấy em. Nhưng vốn bản tính nhút nhát, Mai sợ lẽ người ta không thèm mua, người ta cười Mai thì sao ?

Mai dợm bước đi, nhưng ý nghĩ ngày mai các em không được học, hình ảnh của những đứa em cắp sách lang thang ra khỏi lớp làm Mai thêm can đảm. Mai đẩy cửa bước vào phòng uốn tóc. Bà chủ tiệm thấy Mai quen, đến bên dịu dàng :

- Em đi đâu ?

Mai đáp ứng :

- Thưa bà...

- Em uốn tóc hả ?

- Dạ không.

Rồi thu hết can đảm, Mai nói :

- Thưa bà, em muốn hỏi xem bà có muốn mua mái tóc em không ?

Bà chủ tiệm Đài Trang « à » lên một tiếng. Thì ra cô bé này vào đây để dọn bán mái tóc. Bà nói :

- Tại sao em lại muốn bán ?

Mai thú thật :

- Thưa bà, em cần tiền lo một việc riêng của gia đình.

- Thế em định bán bao nhiêu ?

- Em cũng không biết.

Bà chủ tiệm Đài Trang lắc đầu nhẹ nhẹ. Bà thương cảm cho cô con gái thùy mị đáng yêu này. Có lẽ phải túng quẫn lắm đây cô mới chịu cắt đi mái tóc, vì tóc cô ta đẹp quá. Mai thấy bà ta lắc đầu, lại lo ngại bà chủ tiệm uốn tóc không chịu mua mái tóc mình, Mai năn nỉ:

- Thưa bà, em thú thật với bà là em cần tiền ghê lắm. Nếu không, em không bán mái tóc này đâu !

Bà chủ tiệm gật gù :

- Tôi biết, tóc em đẹp lắm.

Mai ngây thơ :

- Thế bà định không mua ư ?

Bà chủ tiệm phì cười :

- Không, tôi lắc đầu đầu có phải là tôi không mua -
Nhưng tôi hỏi là em cần bao nhiêu ?

- Thừa bà, khoảng tám trăm đồng.

Bà chủ tiệm bước vào trong quầy. Một lát sau bà trở ra.

- Đây, tôi cho em mượn tám trăm đồng. Khi nào có trả lại cho tôi.

Mai ngược nhìn người đàn bà xa lạ nhưng tốt bụng, rung rung nước mắt. Nhưng một chút gì trong tâm hồn Mai chột bùng dậy. Mai cũng không thể phân tích và tìm hiểu được cái sức mạnh đó là gì, vì Mai đang không có thời giờ. Nhưng cái sức mạnh ấy rất mãnh liệt, nó thúc đẩy Mai bật lên lời từ chối :

- Thừa bà, em chỉ bán mái tóc thôi - Nếu bà thương mua dùm thì cảm ơn bà, chứ em không dám nhận tiền.

Bà chủ tiệm ngạc nhiên :

- Kìa, tôi cho em mượn mà em không lấy sao ?

- Thưa bà, em cảm ơn lòng tốt của bà, nhưng em không dám nhận.

Bà chủ tiệm thở dài nhẹ.

- Thôi được, em vào đây.

Mai theo chân bà bước vào, ngồi trong cái ghế lớn. Bà chủ tiệm lấy dụng cụ, rồi đích thân bà cắt tóc Mai. Nhìn từng lọn tóc dài bị xấp ra khỏi mái tóc, nước mắt Mai dâng lên nghẹn ứ cả cổ, nhưng Mai cố nén không cho nó trào ra. Vậy là hết. Công phu ba bốn năm trời nuôi dưỡng. Mái tóc Mai được cắt, xếp gọn gàng trông thật đẹp mắt. Bà chủ tiệm nói :

- Tôi chải úp vô cho em nghe.

- Dạ, thưa bà sao cũng được.

Mai nhìn khuôn mặt mình trong gương, xa lạ đến tàn nhẫn. Mai đưa tay ôm mặt. Mai muốn chạy trốn mái tóc ngang cổ này, nhưng nó vẫn nằm trên đầu Mai. Bà chủ tiệm nhìn Mai thương hại. Bà nói như để bào chữa :

- Đó là tại em muốn.

Mai gật đầu :

- Dạ em đâu có nói chi.

Bà chủ tiệm vuốt tóc Mai, đứng lên lấy tiền. Bà dúm vào tay Mai bốn tờ giấy năm trăm.

- Đây, em cầm lấy về lo cho gia đình.

Mai không biết nói sao trước sự tốt bụng của bà chủ tiệm uốn tóc Đài Trang. Mai hiểu mái tóc của mình tuy đẹp thật, nhưng nếu bán thì chỉ giá một ngàn bạc là cùng. Bà vừa mua mà vừa cho Mai. Mai lắp bắp cảm ơn bà. Lòng nhẹ một mối lo, Mai bước ra khỏi cửa hiệu uốn tóc.

Về đến nhà, việc trước tiên của Mai là đưa tiền cho thằng Sơn đi đóng học cho mấy em, xong Mai thay áo vào thăm mẹ. Vừa nhìn thấy con, bà Tình bật ngồi dậy, giọng bà nghiêm trang :

- Mai !

- Dạ.

- Con cắt tóc rồi phải không ?

Mai cúi đầu :

- Thừa má... con không vay được tiền đóng học cho mấy em. Ngày mai người ta không cho chúng nó đến trường nữa. Mà dở học một tháng là hỏng luôn một năm...

- Con đã qua cậu dì Sang chưa ?

- Dạ thưa má qua rồi. Mà cậu dì Sang đi Mỹ Tho một tuần mới về.

Bà Tình bật khóc, bà thương đứa con có hiếu. Bà biết lòng Mai yêu quý mái tóc của cô đến đâu. Mai cắt mái tóc, trong lòng hẳn phải đau tiếc lắm.

- Tội nghiệp con tôi ! Con bán cho người ta mái tóc, con buồn lắm phải không ?

- Thưa má không. Con không muốn mấy em phải bỏ học. Vả lại, thuốc của má cũng đã hết. Con bán được hai ngàn, đưa Sơn đi đóng học tám trăm, còn đây một ngàn hai, má giữ để chi tiêu.

Bà Tình thở dài :

- Thôi, con giữ mà đi chợ cho mấy em ăn.

Mai cắn môi - Cô muốn thưa với mẹ về việc mình nhất định nghỉ học. Mai ngồi xuống giường.

- Thưa má, sẵn đây con muốn nói với má là con nghỉ học để đi làm.

- Thì tình cảnh này, má còn biết nói sao hơn. Con muốn nghỉ học đi làm giúp cho gia đình thì má cũng không cản được. Nhưng liệu con có xin được việc làm

hay không ?

Mai mừng rỡ :

- Dạ, con có chị bạn giới thiệu cho con đi làm ở hãng xuất nhập cảng. Nếu má cho con nghỉ học, thì cuối tháng này con bắt đầu đi làm.

Bà Tình gật đầu, mặt nhọc trở mình. Mai biết mẹ mình muốn nghỉ nên đứng lên.

Ra nhà ngoài, việc trước tiên của Mai là tìm Thảo bế nó trên tay. Bé Thảo hôm nay gầy hơn mấy hôm trước nhiều lắm. Đã hai ngày nay hết sữa mà trong nhà không có tiền mua, Mai đành cho em bú nước cháo pha đường. Mai gọi thằng Bình, đưa cho nó tờ giấy năm chục, bảo nó đi mua hộp sữa. Thằng Bình đi rồi, Mai xuống bếp nấu ấm nước sôi.

Pha một chai sữa, Mai cầm lên cho em bú. Con Thảo nghe mùi sữa mừng rỡ, bú một hơi hết cả bình sữa. Nhìn em bú không kịp nuốt, Mai hiểu rằng mình quyết định bỏ học đi làm là phải lắm. Tuy Mai biết tương lai mình ngắn ngủi và không rực rỡ, nhưng Mai chọn con đường đó, vì nó nặng phần trách nhiệm và bổn phận. Mai phải lo cho các em không bị đói học, cho Thảo có sữa bú, cho bữa cơm của mấy đứa nhỏ không chỉ có nước mắm. Má Mai yếu đuối, không thể làm gì được

để nuôi mấy em thì tự Mai, Mai phải gánh lấy, tuy Mai tiếc mái trường thân yêu, mấy dãy lớp im lìm và tiếng cô giáo đều đều. Mai hiểu một lần này xa là không bao giờ trở lại, nhưng nếu Mai ích kỷ, Mai chỉ nghĩ cho Mai thì Mai không xứng đáng làm con của ba mẹ Mai, làm chị mấy đứa trẻ ngây thơ vô tội kia. Mai phải nghĩ đến gia đình Mai trước tiên...

Buổi sáng Mai thức dậy. Cô đưa tay định búi mái tóc lên như mọi hôm, nhưng bàn tay Mai chạm vào những đuôi tóc lỏm chớm và cái cổ mát lạnh. Mai chột rùng mình, nhớ lại là mình đã cắt tóc. Mai hít một hơi dài không khí, tự nhủ « Thôi, già từ tất cả. Mình đã bước vào một cuộc đời mới rồi ».

Hôm nay là ngày Mai đến nhận việc làm. Một chị bạn của Mai đã giới thiệu cho Mai vào làm ở hãng xuất nhập cảng của người chú chị ấy.

Mai dậy sớm nấu cháo cho mẹ và chiên cơm cho mấy em, quét dọn nhà cửa. Xong xuôi, Mai cho Thảo bú. Tất cả những công việc trong nhà Mai đã xếp đặt ngăn nắp và kỷ lưỡng để ở nhà mẹ Mai khỏi phải làm gì.

Mai đi thay áo. Chiếc áo dài đã quá cũ, sờn cả hai tay. Nhưng Mai phải mặc nó, vì ngoài nó ra, cô còn chiếc

nào đâu. Với tay lấy cái khăn tang, Mai vắn gọn lên đầu rồi vào nhà trong, chỗ mẹ Mai nằm :

- Thừa má con đi.

- Ủ, con đi. Ráng giữ gìn lời ăn tiếng nói nghe con, coi chừng người ta không bằng lòng cho mình làm thì khổ.

Mai vâng dạ. Lòng cô dậy lên một mối nôn nao kỳ lạ. Tay cầm chắc lá thư giới thiệu của ba chị bạn, Mai thấy tay mình run run ; làm sao mà không hồi hộp cho được, lần đầu tiên Mai đến một nơi làm việc, để xin việc làm. Mai cố trấn tĩnh, nhưng không được. Đứng đợi xe lam mà Mai mang trong lòng nhiều lo âu. Ngồi trên xe, tâm tư Mai có nhiều mâu thuẫn. Một nửa thì Mai mong cho xe chạy mau thật mau, cho đến nơi liền để mình vào trình diện xin việc ; một nửa thì Mai muốn xe chạy càng chậm càng tốt, để Mai khỏi đối diện với cái thực tại đáng lo ngại ở cuối quãng đường xe này.

Nhưng chuyện gì rồi cũng được êm đẹp. Mai được nhận vào hãng với số lương hàng tháng là sáu ngàn đồng. Ông chủ hãng thương hoàn cảnh của Mai nên ông còn cho Mai đi học thêm đánh máy, vì một khi đã khá về đánh máy thì lương tháng của Mai sẽ được tăng thêm. Dần dần Mai quen với cuộc sống ngày hai buổi đến sở, về nhà thì lo cho các em. Mẹ Mai đã bình phục,

nhưng Mai muốn mẹ mình lành mạnh hẳn rồi hãy lo công việc. Mẹ Mai dự tính làm một hàng bún để bán, nhưng Mai hiểu là mẹ mình yếu đuối không thể nào mà gánh nổi gánh bún. Hơn nữa, nghĩ đến mẹ còng lưng, trên vai gánh bún, sáng tinh sương đã phải đi, khan cả giọng để rao mời, Mai thấy bất nhẫn. Mai muốn bao giờ mình không đủ sức làm thêm nữa thì mẹ hãy lao lực. Hơn nữa, nếu mẹ Mai đi bán như thế thì ở nhà các em ai lo cho ăn uống. Do đó, buổi tối Mai xin lãnh thêm sổ sách về làm. Nhờ dạo trước có phụ giúp ba trong công việc nên Mai cũng không thấy khó khăn gì mấy. Cuộc sống gia đình Mai nhờ thế mà đỡ túng thiếu.

Mai dần dần quen với nếp sống của mình. Nhưng những buổi tối, ngồi trong đêm khuya cộng sổ, Mai nhớ ba đến khóc nức nở. Mai nhớ lại những ngày tháng trước đây, Mai ngồi học, còn ba Mai thì ngồi trước mặt làm sổ sách. Thỉnh thoảng ba ngủ gục ngay trên bàn, ngáy lên mấy tiếng rồi giật mình choàng tỉnh dậy. Mai không làm sao quên được ba Mai. Mai tưởng tượng như ba Mai còn đâu trong nhà. Mai không bao giờ làm quen được với ý nghĩ là ba Mai đã chết cả. Mai tưởng như ba Mai đi đâu xa một thời gian rồi ba Mai sẽ về, ba Mai không bao giờ đi luôn cả.

Má Mai thì lúc nào nghe nhắc đến ba Mai là hai hàng nước mắt nhỏ dòng dòng. Mai hiểu mẹ đau đớn trước

cái chết của ba. Cái chết của ba là một vết thương đâm quá mạnh vào lòng mẹ mà không có thứ thuốc nào chữa được. Còn Mai, Mai nhớ ba nhưng Mai không khóc. Mai dùng nghị lực của mình để ngăn chặn những dòng lệ nóng mà bất cứ lúc nào Mai nghĩ đến ba là nó lại chực tuôn ra. Bây giờ, Mai hiểu bản phận mình. Mai muốn làm vừa lòng ba Mai bên kia thế giới, cách tốt nhất là Mai dùng hết khả năng mình để lo cho các em học hành đến nơi đến chốn, như thế là ba Mai toại nguyện lắm rồi. Vì lúc sinh thời ba Mai cũng chỉ ước mong một điều duy nhất là sống mà lo cho các con ăn học tử tế.

Có nhiều lúc Mai nhớ về Liên và muốn viết thư cho Liên hay sự tình của mình, nhưng Mai lại nghĩ, mình đã dứt khoát hẳn với khoảng đời quá khứ thì thôi cho dứt luôn. Liên lạc với Liên làm gì nữa. Mai không ghen ghét bạn, nhưng Mai nghĩ mình đã có cuộc đời của mình, Liên có cuộc đời của Liên. Mình đã nghèo như thế này, làm bạn với Liên có xứng đáng không ? Liên giàu quá. Cuộc sống của Liên là một cuộc sống đóng khung trong vàng son nhung lụa. Liên làm sao thông cảm được với tình cảnh gia đình Mai. Nghĩ thế cho nên Mai không viết thư cho bạn nữa. Hơn nữa, cuộc đời Mai bây giờ bận rộn ngày hai buổi đến sở, tối về chong đèn làm sổ sách, Mai không có thời giờ rảnh rỗi để mà viết thư. Một lá thư bỏ tốn hai mươi mấy đồng bạc tem. Hai lá thư là đủ mua cho em Mai một lon sữa rồi. Nghĩ

đi nghĩ lại đủ mọi vấn đề mà Mai hờ hợt với Liên.

Đã tám tháng qua, từ ngày Liên đi Pháp. Cuộc sống ở hải ngoại dần dần cũng quen. Liên đã đến kỳ hè. Me Liên đánh điện tin qua bảo anh Tấn cho Liên về Việt Nam thăm nhà một tháng. Liên rất mong muốn được trở về quê hương, nhất là về để thăm Mai. Từ khi Liên đi, được hơn một tháng thì bắt tin Mai. Liên không biết bạn bắt tin cho mình là vì lý do gì. Có thể Mai dọn nhà đi. Nhưng nếu dọn đi sao còn nhận được thư Liên và trả lời mấy lá trước ? Rốt cuộc Liên không tìm ra nguyên nhân nào đã xui Mai không viết thư cho Liên nữa. Liên muốn về tìm đến thăm bạn, Liên sẽ ôm Mai mừng rỡ. Tám tháng xa cách, không biết Mai có thay đổi gì không? Kỳ thi vừa qua, không biết Mai đậu không ? Nhưng dù chưa biết tin, Liên cũng tin chắc rằng Mai phải đậu mà đậu hạng cao nữa, vì Liên biết bạn học rất giỏi, hơn nữa Mai lại thông minh.

Đặt chân xuống phi cảng, Liên đã thấy ba mẹ và hai anh đứng đón. Liên và anh Tấn chạy bay đến chỗ gia đình chờ. Liên nhảy lên ôm cổ mẹ, hai mẹ con ôm chặt nhau. Tám tháng xa cách, Liên thấy cảnh vật nào cũng đáng yêu hết. Liên ôm ba và hai anh. Nổi mừng rõ làm nghẹn tiếng. Cả nhà ra xe. Ngồi trong xe gắn máy lạnh, Liên đưa mắt nhìn ra hai bên đường. Cảnh vật vẫn không thay đổi. Xe chạy từ Công Lý ra Saigon. Đáng lẽ

xe quẹo về nhà, nhưng Liên yêu cầu người tài xế chạy luôn một vòng cho Liên nhìn lại Saigon. Xe vừa chạy được một vòng thì mẹ Liên cản lại :

- Thôi bác tài quay về đi. Liên này, con hãy về nghỉ đã. Mai mốt muốn đi đâu thì đi. Con ở nhà một tháng cơ mà.

- Thừa me vâng.

Chiếc xe vòng về. Con đường im mát quen thuộc hiện ra trước mắt. Xe vừa về đến cổng, Liên đã mở tung cửa nhảy xuống. Hai con chó ngoại quốc to lớn thấy chủ về mừng rỡ vẫy đuôi chào. Liên ôm đầu từng con. Tiếng lao xao của những người làm trong nhà mừng Liên về tới. Không khí quen thuộc làm Liên cảm động đến rung rung nước mắt. Ngả người cạnh mẹ trên ghế, Liên thở ra sung sướng. Trở về nhà sau hơn nửa năm trời xa quê, Liên thấy như mình đi từ lâu lắm. Đồ vật trong nhà không có gì thay đổi. Liên hỏi :

- Thừa me, phòng của con... ?

- Vẫn thế. Me đã hứa mà.

- Cảm ơn me ạ.

Bà Phát ôm đầu con. Tóc Liên đã dài ngang vai. Bà cười :

- Con gái yêu của mẹ dạo này để tóc dài rồi cơ à ?

Liên cùng cười theo mẹ. Từ lúc về Liên cười luôn miệng. Cô cảm thấy yêu cuộc sống quá và đời đẹp quá.

- Con để tóc dài đó me. Me đã cho phép cơ mà. Để hôm nào con gặp Mai xem hai đứa tóc đứa nào đẹp hơn me nhỉ !

- Ủ, cũng nhờ mái tóc của nó mà me mới cho con để tóc đấy chứ.

Liên ngập ngừng :

- Mà me ạ, sao lâu nay con không nhận được thư Mai.

- Con có viết cho nó không ?

- Dạ con vẫn viết thường.

Bà Phát hơi nhíu mày :

- Có lẽ nó bận hay có một lý do nào đó nó không thể viết cho con.

Liên tâm sự với mẹ :

- Mà mẹ ạ, sao con nhớ Mai ghê. Xa Việt Nam, sau gia đình mình con nhớ Mai nhất mẹ ạ. Mẹ nghĩ xem: Hai đứa chơi với nhau thân thật là thân vậy đó. Mai thương con lắm mà con cũng thương Mai lắm cơ mẹ.

- Thế bây giờ con còn thương không ?

- Dạ còn chứ ạ. Con nóng gặp Mai. Mẹ cho con gặp nhé.

Bà Phát gắt yêu con :

- Nóng gì thế. Thì cũng để mai hãy hay. Con mới về mà chưa đi thăm bà con họ hàng gì hết, đã lo thăm Mai rồi.

Liên nũng nịu :

- Thôi, mẹ không cho thì thôi vậy.

Bà Phát dỗ dành con :

- Mẹ muốn con hãy nghỉ cho khỏe đã. Ngày mai con đi thăm nó cũng chưa muộn cơ mà.

Liên dạ cho vừa lòng mẹ. Thật tâm, cô muốn chạy bay đến nhà Mai xem bạn có thay đổi gì không sau tám tháng xa cách mình. Liên vào phòng thay đồ và tắm.

Nước mát lạnh cho Liên cảm giác dễ chịu. Liên nghĩ đến những món quà mình đã mua để dành cho Mai. Con búp bê nhồi bông thật khéo chắc sẽ làm Mai thích thú lắm. Liên vẫn biết tính Mai thích những cái gì nhỏ nhỏ, xinh xinh và có vẻ giản dị. Hai xấp hàng đất tiền màu thiên thanh và hồng phấn. Nước da Mai trắng và mịn, Liên tin chắc rằng Mai mặc vào thì phải đẹp ghê lắm. Liên thấy Mai không có áo dài màu. Mai cứ mặc áo trắng hoài trông buồn quá. Liên quyết định tối nay sẽ xin mẹ đến nhà Mai, vì Liên không biết trong niên khóa này Mai học buổi sáng hay buổi chiều. Thôi cứ đến buổi tối mà lại tiện hơn cả. Thế nào cũng gặp Mai.

Liên hớn hờ sửa soạn. Cô lục tung va-li để tìm mấy món quà của Mai. Liên gói cẩn thận rồi lên xin phép mẹ đến nhà Mai. Bảy giờ vào khoảng bảy giờ. Xe vừa ngừng trước con hẻm dẫn vào nhà Mai. Liên hấp tấp mở cửa xe nhảy xuống, cầu xin cho Mai còn ở đây, chưa có dọn đi đâu.

Mà Mai còn ở đây thật. Bằng cứ là nghe tiếng người vào nhà, Mai lên mở cửa. Đôi bạn ôm nhau mừng rỡ. Nhưng Liên ngạc nhiên đến rụng rời khi nhìn thấy giữa nhà, bài vị ba Mai nằm sừng sững. Liên nhìn Mai, thấy nét mặt bạn già hẳn đi và mang một vẻ chịu đựng nào đó. Tóc Mai buộc sau gáy, trông Mai người lớn hẳn lên.

Liên không dám mở miệng hỏi, nhưng Mai đã kéo Liên ngồi xuống ghế, kể tất cả cho bạn nghe. Mai nói nguyên do vì sao mình không viết thư cho bạn. Mai kể chuyện cô Mỹ mất, Mai kể cho bạn nghe những nỗi long đong của mình. Liên nói :

- Liên ngỡ là Mai đã thi đậu và học đệ nhất. Liên mua cho Mai hai xấp hàng. Liên chọn màu rất hợp với nước da Mai. Nhưng bây giờ thì Mai đâu có mặc được nữa. Thôi Liên chỉ còn một món quà nhỏ này nữa để tặng Mai.

Liên lấy con búp bê nhồi bông rất khéo ra, nhìn bạn để xem phản ứng. Liên biết Mai rất thích, ngày xưa Mai vẫn chả thường nói với Liên là gì ? Nhưng Liên chợt xót xa khi thấy bạn đã thay đổi quá nhiều. Sự mừng rỡ của Mai mang một nét giả tạo mà Liên nhận thấy ngay từ phút đầu. Mai muốn làm vừa lòng bạn chứ hình như thật ra Mai chả còn thích gì nữa. Liên nắm tay bạn :

- Mai... Hình như Mai đã thay đổi ?

Mai chậm rãi lắc đầu :

- Không, tự Mai, Mai không thay đổi đâu Liên. Nhưng hoàn cảnh thì đã thay đổi. Và bởi vì hoàn cảnh không còn thích ứng với Mai nữa nên tự Mai, Mai hiểu là mình phải thích ứng với hoàn cảnh. Mai đã trải qua

những giờ phút lo lắng, mà chính trong những giờ phút đó, Mai thấy mình đột nhiên trở thành một người lớn, với đầy đủ trách nhiệm và bổn phận của họ. Mai thấy Mai trưởng thành trong một thời gian rất ngắn. Liên ạ, lúc đầu Mai những tưởng là mình không thể nào làm quen được với sự thay đổi quá ư lớn lao này. Mai quẩn luyện lớp học, Mai quẩn luyện cuộc sống học sinh. Nhưng quẩn luyện không có nghĩa là không thể xa được. Mai đi làm, Mai chịu đựng sự khiển trách của người khác. Lúc đầu Mai cảm thấy khổ sở, nhưng dần dần rồi cũng quen đi. Bây giờ thì Mai hiểu rằng cái gì rồi cũng có thể trở thành quen thuộc với mình hết.

Liên để tay bạn trong tay mình, im lặng nghe bạn nói. Khuôn mặt hồn nhiên của Mai thoáng hiện một nét gì chua xót, nhưng rồi biến ngay đi. Mai nhìn Liên cười :

- Nhưng số mệnh đã sắp đặt như vậy rồi, Mai biết làm sao hơn. Mai còn các em nhỏ của Mai, Mai phải lo cho chúng nó.

Nghe Mai nhắc đến mấy em, Liên như chợt nhớ ra. Cô lấy gói bánh lớn đặt trên bàn :

- À, Liên mang đến cho mấy em ăn cho vui. Thảo đâu Mai ?

- Thảo nó theo má Mai đi qua nhà dì Mai có tý việc.
Chi vậy Liên ?

- Liên định gọi Thảo ra chơi, lâu ngày nhớ nó.

Mai nhớ ra, hỏi bạn :

- Hai bác ở nhà vẫn mạnh Liên nhỉ ? À, mà Liên về rồi đến bao giờ Liên mới đi lại ?

- Một tháng nữa cơ, Mai.

- Thú nhỉ.

Cả hai cùng im lặng hình dung lại những lần nghỉ hai giờ sau, hai đứa lang thang đi với nhau. Với Liên, đó là một kỷ niệm đẹp của tuổi học sinh tại Việt Nam. Nó là một bức tranh mà Liên thường giở lại để nhớ mỗi khi nghĩ về Việt Nam. Với Mai, nó là một kỷ niệm mà Mai ít khi dám nhớ tới. Mai muốn chôn vùi tất cả vào dĩ vãng thì khơi lại những hình ảnh ấy có ích gì đâu ? Chỉ làm mình thêm mất can đảm và ý chí phấn đấu cho hiện tại. Nhưng Liên vô tình không hiểu sự sâu xa trong bạn. Cô nói :

- Liên nhớ những buổi mình lang thang. Chẳng biết đến khi nào hai đứa mới trở lại cái thời đó nữa !

Mai quay mặt đi :

- Chẳng bao giờ cả, Liên ạ.

Mai tránh không nói với Liên về những gì của dĩ vãng. Mai không muốn khơi động lại sợ mình bị chi phối. Chắc Liên cũng đã nhận thấy Mai quá thay đổi, nhưng Mai nghĩ, mình đâu cần giấu giếm bạn. Có một điều Mai ân hận, đó là đã xét đoán Liên tâm thường hơn sự thật. Mai thân Liên, nhưng nhiều lúc Mai thấy xa Liên do sự sống của gia đình Liên quá đầy đủ. Mai sợ Liên không thông cảm cho hoàn cảnh của mình. Nhưng không, bây giờ thì Mai nhận thấy dù đi xa về, Liên vẫn giữ được bản tánh hồn nhiên thân ái như trước. Mai dăm ra ân hận là đã không viết thư cho bạn dạo trước. Mai trở lại vấn đề :

- Liên à, Liên có giận Mai không ?

- Giận gì đâu Mai !

Liên nhìn sâu vào mắt bạn.

- Không, Liên không bao giờ giận Mai đâu. Có thể là Liên hiểu Mai và hy vọng là Liên đã hiểu được Mai. Tại sao Mai lại nghĩ như vậy ? Liên không giận Mai đã không viết thư cho Liên, nhưng Liên buồn là Mai nghĩ tình bạn của mình hơi hững hờ. Mai nên biết rằng dù ở bất cứ hoàn cảnh cuộc sống nào, mình vẫn là bạn thân

của nhau. Dù bây giờ Mai đã ra đời, Mai phải lo cho gia đình, dù Liên vẫn còn đi học và sống bám vào gia đình, tình bạn của chúng mình vẫn thế. Chúng mình vẫn thân nhau được mà ? Trong tâm hồn Liên lúc nào cũng mang hình ảnh một cô bé tóc dài áo trắng, hiền lành nhất lớp, hình ảnh đó là Mai...

Liên chợt ngưng nói vì thấy bạn mình nhìn mình với đôi mắt kỳ lạ. Đôi mắt như ẩn chứa một u uất nào mà Liên không phân tích được. Liên nắm tay bạn lắc mạnh:

- Mai, Mai làm sao thế ?

Mai chớp mắt, trấn tĩnh :

- Có làm sao đâu.

- Mai nhìn Liên kỳ quá, làm cho Liên cảm thấy như Mai vừa trải qua một sự xúc động mãnh liệt nào đó.

Mai gật đầu :

- Có lẽ...

- Hình như Liên có nói điều gì chạm đến Mai.

Mai không nói - nhưng cô nghe một nỗi tiếc nuối dâng lên trong lòng. Phải rồi - Liên ơi ! Liên vừa nhắc đến mái tóc. Liên nhắc đến mái tóc làm Mai nhớ là cái hình ảnh cô Mai áo trắng tóc dài trong Liên đã không

còn là cô Mai tóc dài nữa. Hình ảnh Liên nghĩ về Mai đã có một sự thay đổi rồi. Mai hiểu Liên vẫn chưa biết mình đã cắt tóc, vì Mai thường ngày vẫn quấn tóc lên sau gáy nên hôm nay Liên không để ý. Mai không hiểu mình có nên nói cho bạn biết không, nhưng trước hay sau gì rồi lại chả nói.

Trong khi đó, Liên ngồi nhìn bạn không chớp. Liên không ngờ rằng ngày mình trở về là ngày để chứng kiến những thay đổi quá lớn lao và khắt khe đối với người bạn thân nhất đời của mình. Liên những tưởng mình trở về sẽ gặp Mai hồn nhiên vui thích như ngày cũ. Sự thay đổi đó làm cho Liên cảm thấy mất mát một cái gì, nhưng đồng thời cũng làm nổi lên trong Liên một sự cảm phục vô biên lòng hy sinh của bạn.

Là đôi bạn thân, Liên hiểu Mai ham học đến đâu. Sách vở hầu như là lẽ sống thứ hai của Mai. Ngoài việc học, Mai không còn biết đến gì nữa. Bởi vậy, khi Mai quyết định thôi học là Mai phải chịu đựng một sự đau đớn ray rứt ghê gớm. Nhưng Mai đã có đủ can đảm làm. Mai đã hy sinh tất cả những gì thuộc cá nhân mình để lo cho gia đình. Đứng trước một tâm hồn đẹp, Liên thấy mình kém thua bạn xa. Từ lúc Liên còn vui đùa thì Mai đã biết suy nghĩ chín chắn. Sinh kế gia đình không cho phép Mai hồn nhiên như Liên được. Liên thấy mình quá đầy đủ, từ nhỏ chưa bao giờ biết lo lắng

về tiền bạc trong gia đình. Vì có ai để cho Liên lo lắng đâu. Ba mẹ, các anh còn đó - Vả lại, gia đình Liên thì cần gì lo lắng đến tiền bạc. Bạn Liên bây giờ đảm nhận một bốn phần người lớn.

Phản Mai, cô không nghĩ gì đến dĩ vãng nữa. Cô luôn luôn dùng ý chí và nghị lực để buộc mình quay mặt về tương lai. Dĩ vãng đã qua rồi, không có gì phải hối tiếc về nó cả. Nhớ mong về nó để mà tiếc cái thời đó chỉ tỏ làm cho mình cảm thấy hiện tại thêm xót xa. Mai sống trong một hoàn cảnh bắt buộc phải can đảm, dần dần cô tập được thói quen. Can đảm đối với Mai bây giờ hầu như đã thành một thói quen không xóa bỏ. Cô phấn đấu, đôi lúc, với ý chí của một người đàn ông, như ba cô vậy.

Thình lình Mai nắm chặt tay Liên và bằng một giọng cứng rắn, cô kể cho bạn nghe nguyên nhân và diễn tiến cái buổi mà cô thất thủ đến viện uốn tóc Đài Trang.

Liên mở to hai mắt khi Mai quay người lại : Mái tóc đã ngắn trên vai ! Liên nhìn mái tóc cắt ngắn của bạn, tự nhiên bên tai Liên như văng vẳng câu nói ngày nào của Mai :

« Chỉ trừ khi Mai chết, ai muốn làm gì thì làm, chớ Mai còn sống thì không bao giờ Mai cắt tóc đi cả ».

Tự nhiên hai dòng lệ nóng ứa ra, lăn dài trên gò má
mịn hồng của Liên...

THỤY-Ý